

12981

12981

12981. II. C. e. 1. D.

✓

VELKI
KATEKISEM

S'PRASHANJAMI,

INU

ODGOVORMI

SA OZHITU, INU POSEBNU

PODUZHENJE

MLADIH LUDY

V'ZESARSKIH KRAJLEVIH

DUSHELAH.

U LUBLANI

Natisnenu, inu na pródaj per Joann. Rezerju.

1809.

1752

WALTER

STANLEY

1752

GOVERNOR

OF THE

PROVINCE

M. J. D. H. L. U. D. Y.

1752

DURHAM

1752

1752

1752

83150038-W

SAPOPADIK

Velkiga katekisma

NAPĒLAVANJĒ

Pĕrva Postava. Ad Vĕre.

I. Rasdelenje, kaj je Katólska Vĕra.

II. Rasdelenje, od dvanajst Artiklov Vĕre.

§. 1. Od pĕrviga Artikla Vĕre

a. Od Boga.

b. Od Stvarjenja.

§. 2. Od drugiga Artikla Vĕre

§. 3. Od tretjiga Artikla Vĕre

§. 4. Od zhetertiga Artikla Vĕre

§. 5. Od petiga Artikla Vĕre

§. 6. Od shestiga Artikla Vĕre

§. 7. Od sedmiga Artikla Vĕre

§. 8. Od ósmiga Artikla Vĕre

§. 9. Od devetiga Artikla Vĕre

a. Od Zĕrkve

b. Od gmajne Svetnikov

§. 10. Od desetiga Artikla Vĕre

§. 11. Od enajstiga Artikla Vere

§. 12. Od dvanajstiga Artikla Vere

Druga Postava. Od Upanja

I. Rasdel. Kaj je Kristiansku Vupanje

II. Rasdelenje. Od Molitve

§. 1. Od Molitve sploh

§. 2. Od Gospódove Molitve posebej

a. Od Predgovora Gosp. mol.

b. Od treh prvih prošnja Gospódove molitve

c. Od štirik sadnih prošnja Gospód. Molitve

§. 3. Od Angeloviga Zheshenja

Tretja postava Od Lubesni.

I. Rasdel. Kaj je Kristianska Lubesen

II. Rasdelenje Od deset Sapóved Boshjih sploh

III. Rasdelenje Od deset sapóved Boshjih posebej

§. 1. Od treh prvih Sapóved, katere dolshnosti proti Bógu v' sebi sapopadejo

§. 2. Od sedem sadnih sapóved, katere dolshnosti proti blishniku v' sebi sapopadejo.

IV. Rasdelenje. Od Zerkovnih sapóved sploh

V. Rasdelenje. Od Zerkóvnih sapóved posebej

§. 1. Od prvih dveh Zerkóvnih sapóved.

1. Od svete Mashe

a. Kaj je sveta Masha, inu kaj se v' tiisti gody

b. Kakó se ima sveta Masha slishati

2. Od Prídig

3. Od popoldanske flushbe Boshje

§. 2. Od treh sadn. zerk. sapóved.

Zheterta postava. Od S. Sakramentov

I. Rasdelenje od S. Sakramentov sploh

II. Rasdel. od S. Sakramentov posebej

§. 1. Od Sakramenta S. Kersta

§. 2. Od Sakramenta S. Firme

§. 3. Od presvetiga Sakramenta Rešh-
niga Teleša, ali tiga Altarja

a. Od perpravlanja k' vrednimu
savshitku tiga Sakramenta

b. Od tega, kar se ima per savskit-
ku svetiga Rešhniga Teleša stu-
riti

c. Od tega, kar se ima po S. Obhayli
sturiti

§. 4. Od Sakramenta Pokóre

a. Od sprashuvanja vešty

b. Od grevinge

c. Od térdniga naprejšetja

d. Od spóvedí

e. Od sadošturjenja, ali od nalo-
shene Pokóre

Perstavik. Od odpustikov

§. 5. Od Sakramenta pósledni-
ga ólja

§. 6. Od Sakramenta Mashni-
koviga shegnuvanja

§. 7. Od Sakramenta S. Sakona
Peta Postava. Od Kristianske pravizhnosti.
Pérví dejl Kristianske pravizhnosti: Va-
ruj se hudiga

§. 1. Od poerbaniga gręha

§. 2. Od lastniga, ali pershónskiga
gręha

a. Od sedem naglavnih gręhov

b. Od šest gręhov super svetiga
Duha

c. Od v'nebu upiózhih
gręhov

d. Od devet ptujih gręhov

Drugi dejl kristianske pravizhnosti: Sturi
dobru

§. 1. Od Boshjih zhednost

§. 2. Od zhednost sadershanja

§. 3. Od tega, kar she vezh h' kri-
stianski pravizhnosti f'ishi

§. 4. Od ósem svelizhanstvov

§. 5. Od dobrih del, inu njih saflu-
shenja

Od dobrih del sploh

Od dobrih del p sebej

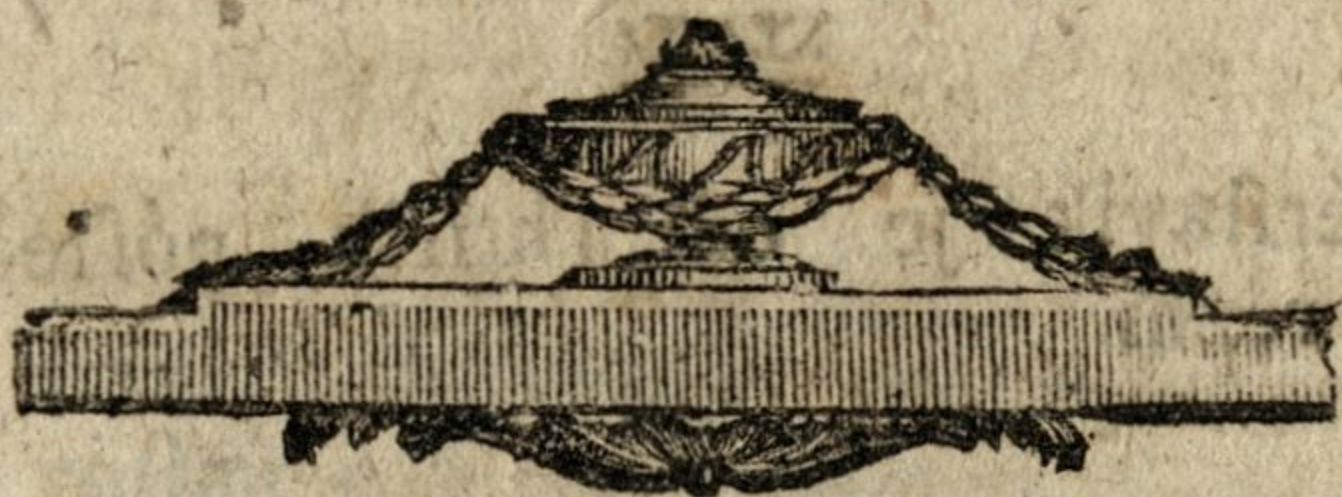
Perstavik. Od štirih póslednih rezhy

a. Od Smerti

b. Od Sodbe

c. Od Pekla

d. Od nebęs

NAPELAVANJE.

Prašanje. **K**aj je rezhe Katekisem.

Odgovor. Katekisem se rezhe poduzhenje v' kristianskim katólskim nauki; takú se tudi imenujejo bukve, v' katerih je ta nauk sapopaden.

Pr. V' koliku postavah bo kristianski katólski nauk v' tim Katekismu naprej nesen?

Od. Kristianski katólski nauk bó v' tim katekismu v' pétih postavah, inu v' enim perstavki naprej nesen.

Pr. Katere so te pet postave?

Od. Te pet postave so:

1. Vera.

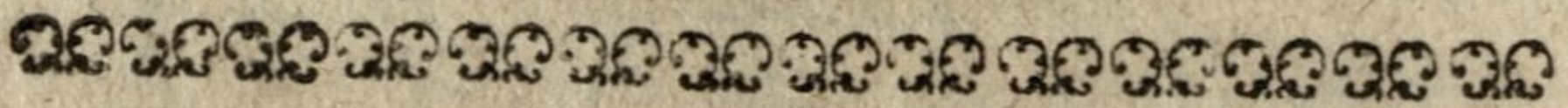
2. Vupanje.

3. Lubesen.

4. Svęti Sakramenti.

5. Kristianska pravizhnost.

Péřtávik je od štířih póřlednih
rezhi.

PERVA POSTAVA.

OD V E R E.

I. RASDELENJE.

Kaj je Katóřhka Vera.

Pr. **K**aj je Vera katóřhkiego kristiana?

Od. Vera katóřhkiego kristiana je ena zhes-
naturalna luzh, en dar Bosh, ena od Boga
nótervlyta zhednost, skusi katěro on terd-
nu, inu bres zvia verjame, kar je
Bog rasodel, inu kar katóřhka Zěrku
naprej postavi sa veruvati, naj bó piřa-
no ali ne.

Pr. Kai se rezhe kristiansku katóřhki veruvat?

Od. Kristiansku katóřhku veruvati se rezhe,
vse sa reřs derřati, kar je Bóg rasodel,
inu kar Zěrku naprej postavi sa veruva-
ti naj bó piřanu, ali ne.

Pr. Al je k' svelizhanju sadosti, de katóřhki kri-
řtjan samu v' řerzi veruje, kar je Bag rasodel?

Od. K' svelizhanju ni sadosti, de katóřhki
kristjan samu v' řerzi veruje, kar je Bóg ras-
odel; on more tudi,

1. Svojo vero skusi dela skasati.
2. Kar v' serzi veruje tudi kadar je treba, a' vustmi ozhitnu isposnati.

Pr. Sa kaj se more veruvati, kar je Bóg rasodel?

Od. Kar je Bóg rasodel, se more veruvati sa tó, ker je Bóg vezhna resniza, inu neskonzhna modróft, katęra ne móre golfati, ne golfana biti.

Pr. Od kod je vej, kaj je Bóg rasodel?

Od. Kar je Bóg rasodel; se vej en deil is sapifane, en deil is nesapifane besęde Boshje.

Pr. Kaj se sastopi skusi sapifano besędo Boshjo?

Od. Skusi sapifano besędo Boshjo, katęra se tizer tudi svetu Pismo ali Biblia imenuje, se sastópi sbiralifne tehiftih buku, katęre so bile is nóterdajauja svetiga Duha od svetih mósh pisane, inu kakór take od katólfhke Zęrkve sposnane, inn potęrjene.

Pr. Kaj je sastopi skusi nesapifano besędo Boshjo?

Od. Susi nesapifano besędo Boshjo, katęra se tudi Isrozhenje od ust do ust imenuje, se sastópio tiifti navuki Vere, inu dolshnóft, katere so Apóstelni ali is ust samiga Jesufa Kristufa fiifhali, ali pak skusi nóterdajaujan-

jenje svetiga Duha pridigvali, pak ne sapilali.

Pr. Kej je to isrozhenje hranjenu?

Od. Tó isozhenje je v' sami katólfhki Zerkri stanovitnu, sveštú, inu nepokashenu obranjenu.

Pr. Sa kaj verjame en katólfhki kristjan Zerkvi, kadar ona kaj naprej postavi sa veruvati?

Od. Katólfhki kristjan verjame Zerkvi, kadar ona kaj naprej postavi sa veruvati, naj bó pisanu, ali ne, sa tega vólo, ker je Kristus sapovedal Zerku poslushati, katera je Steber inu térdnost, ali grúnt refnize.

Pr. Je vera vsakimu zhlóveku, kateri hozhe svelizhan biti, potrebna?

Od. Vera je vsakimu zhloveku, kateri hozhe svelizhan biti, potrebna: sakaj bres vere je nemógozhe Bogú dopasti.

Pr. Kaj more vsaki zhlovek, kadar k' pameti pride, potrebnu vejđiti, inu veruvati, de bi svelizhan bil?

Od. Vsaki zhlovek, kadar k' pameti pride, móre, de bi svelizhan bil, potrebnú vejđiti, inu veruvati:

1. De je en Bóg.

2. De je on pravizhni sodnik, kateri dobru polóna, inu hudu shtrasa.

3. De so try Boshje perfhóne eniga bitja, inu nature, Ozhe, Syn, inu, Sveti Dúh.

4. De

4. De drugu Boshja Perfhóna je zhlovek postala, de bi nafs skusi smert na krishi odreshila, inu vezhnu svelizhala.

Pr. Katere rejnize ima vsaki katolski kristian sraven sgornih poglavitnih naukov kristjanske katolske vere she vejdi inu veruvati?

Od. Vlaki katolski kristjan ima sraven sgornih poglavitnih naukov kristjanske katolske vere tudi vejdi, inu veruvati:

1. De je zhloveshka dusha nevmerjózha;
2. De je gnada Boshja k' svelizhanju potrebna, inu de zhlovek bres gnade nizh saflushenja vredniga sa vezhnu shivlenje sturiti ne móre.

Pr. Kaj je gnada, katéra je potrebna k' svelizhanju, inu bres katere zhlovek nizh saflushenja vredniga sa vezhnu shivlenje sturiti ne more?

Od. Gnada, katéra je potrebna k' svelizhanju, inu bres katere zhlovek nizh saflushenja vredniga sa vezhnu shivlenje sturiti ne móre, je en notrajni zhesnaturi dar, katériga Bóg pametnim stvarém bres njih saflushenja dodely.

Pr. Kaj je usakimu katolskemu Kristianu sapovedanu vejdi?

Oá. Vlakimu katolskemu kristianu je sapovedanu vejdi:

1. Apostolsko Vero.
2. Gospódovo Molitu, ali Ozhe nash.

3. Deset sapovd Boshjih, inu pet sapovd zerkvenih.

4. Sedem svetih Sakramentov.

5. Kristiansko pravizhnost.

Pr. Kie je to, kar katolski kristijan more veruvati, susebnu sapopadenu?

Od. Kar katolski kristijan veruvati more, je susebno v' Apostolski Veri sapopadenu.

Pr. Kakujni glas ima Apostolska vera?

Pr. Apostolsku vera ima ta glas: Jest verujem v' Boga Ozheta vsigamogozhniga Stvarnika Nebes inu semle: Inu v' Jesusa Kristusa Synu njega edyniga, Gospoda nasbiga. Katiri je spezhët od svetiga Duha: rojen is Marie Divize. Terpel pod Ponziam Pilatusham, krishan bil, vmérl, inu v'grob polosben: Doli je shal k' pek-lam, tretji dan od mertvih vstal: Gori je shal v' Nebesa, sedy na desnizi Boga Ozheta vsigamogozhniga: Od ondod bó prishal sodit shive inu mértve. Jest verjem v' svetiga Duha, eno sveto katolsko Zerku, gmajno Svetnikov: Odpusthanje grehov, gorivstajenje mesa, inu veznu shivljenje Amen.

Pr. Koliku dejlov, ali Artiklov ima ta Apostolska vera?

Od. Apostolska vera ima dvanajst dejlov, ali artiklov.

II. RASDELENJE.

Od dvanajst Artiklov.

Pr. Kakushni glavs ima pervi Artikel?

Od. Pervi Artikel ima ta glavs:

*Jest verujem v' Boga Ozheta vfigamogozh-
niga Stvarnika Nebels inu semle.*

a. Od Bogá.

Pr. Ali je vezh, ku en sami Bog?

Od. En sami Bóg je.

Pr. Kaj je Bog?

*Od. Bóg je sam od sebe nar bol popólno-
ma bitje.*

*Pr. Katere lastnosti Boshje imamo pred drugi-
mi snati?*

*Od. Te lastnosti Boshje imamo pred dru-
gimi snati:*

1. Bog je vezhen; on je vselej bil, on je,
inu bo vselej.

2. Bog je en zhist Duh, enu Bitje, ka-
teru ima nar popolnimshi sastopnost,
inu nar bolshi volo, pak nima teleša?

3. Bog je vliga vedoZH, on vej vse,
kar je bilu, kar je, inu kar bo; on
ve nashe nar skrivnishhi misli, on ne
more tedaj goltan biti.

4. Bóg je nar modrejshi, on oberne vse takó, de svój zil inu konez dofeshe, on si isvóli k' temu nar perpravnihi mitelne.

5. Bóg je vsigamogózh, on je stvaril nebu, inu semlo, inu vse, kar je; nje-mu ny nizh nemogózhe sturiti.

6. Bóg je povsód prizhiózh; on je povsód, v' Nebesih, inu na semli.

7. Bóg je nar svetejshi; on hozhe, inu lu-bi dóbru, inu sovrahi hudu.

8. Bóg je nar resnizhnishi, inu nar svestej-shi; on ne móre ne lagati, ne golfati.

9. Bóg je nespremenliv; on je od vezh-nosti do vezhnosti na sebi ravnu taisti.

10. Bóg je nar bólschi, ne samu v' sebi, inu na sebi, kakor narbol popolnima, inu nar bólschi bitje; ampak on je tudi nar bólschi, ali dobrótlivshi proti svojim stvarém: vse dóbru imamo my na rav-nost ali skusi stvary kakor srednize od njega.

11. Bóg je nar milostivshi; on nám od-pusti nashe grehe.

12. Bóg je nar pravizhnishi, on polóna dóbru, inu shtrafa budu.

Pr. Je vezh Boshjih Pershon?

Od. Try Boshje Pershone so.

Pr. Od kod vemo, de so try Boshje Pershone?

Od.

Od. Is svetiga Pisma vejmo, de so try Boshje Pershóne, katerih sleherni slíshi

1. Boshja natura, inu bitje,

2. Boshje lastnósti,

3. Boshje ime,

4. Boshja dela, inu,

5. Boshja zhaft,

Pr. Kakú se imenujejo te try Boshje Pershóne?

Od. Perva Boshja Pershóna se imenuje Ozhe, druga Syn, tretia Sveti Duh.

Pr. Kakú so raslozhene med seboj te try Boshje Pershóne?

Od. Te tri Boshje Pershóne so takú med seboj raslozhene: Ozhe je sam od sebe od vekoma, Syn je rojen od Ozheta od vekoma, Sveti Duh gre vun od Ozheta inu Sina enaku od vekoma.

Pr. Katere dela je sosebnu sleherni Boshji Pershóni perlaste?

Od. Te dela se sleherni Boshji Pershóni sosebnu perlaste:

Bogu Ozhetu stvarjenje,

Bogu Synu odreshenje,

Svetimu Dúhu posvezhenje.

Pr. Kakú se imenujejo te try Boshje Pershóne skúpej?

Od. Te try Boshje Pershóne se imenujejo skúpej, Sveta Trojiza.

Pr.

Pr. Skusi kaj da katólski kristjan na snanje svojo vero od svete Trojize?

Od. Katólski kristjan da na snanje svojo vero od S. Trojize skusi snaminje svetiga krisha, ker takrat, kadar krish dela, vřako treh Boshjih Pershon imenuje.

Pr. Kaj šhe vezh da na snanje katólski kristjan skusi snaminie svetiga krisha?

Od. Katólski kristjan da na snanje skusi snaminie svetiga krisha tudi, de nafs je Jesus Kristus, kadar je na krishi vmęrl, skusi svojo smert odrehsil.

Pr. Kaku je krish dela?

Od. Krish se dela s' deřno roko, ker se s'nió zhelu, uřta, inu perfi sasnaminajo, inu se rezhe: V' imeni Boga Ozheta † inu Syna † inu svetiga Duha: † Amen.

b. Od Stvarjenja.

Pr. Kdo je vse stvaril?

Od. Bóg je semlo, inu nebú, inu vse, kar je, stvaril.

Pr. Kaj hozhe rezhi besęda Stvariti?

Od. Besęda, Stvariti, hozhe rezhi, is nizh kaj sturiti.

Pr. Katere so nar imenitniřhi stvary Boshje?

Od. Nar imenitniřhi stvary Boshje so Angeli, inu zhlovek.

Pr. Kaj so Angeli?

Od.

Od. Angeli so s gol Duhóvi, kateri imajo saftópnoft, inu vólo, pak nimajo telela.

Pr. Sa kaj je Bog Angele stvaril?

Od. Bóg je Angele stvaril, de bi njega zhaftili, lubili, inu molili, njemu flushili, inu zhloveka varovali,

Pr. Kakúshne je Bog Angele stvaril?

Od. Bóg je Angele v' svoji gnadi, inu s' veliko popólnomoftio stvaril.

Pr. So vsi Angeli v' gnadi Boshji tudi ostali?

Od. Veliku Angelov je gnado Boshjo lkusi greh prevsetnofti sgubilu.

Pr. Kakú je Bog prevsetne Angele Jhtrafal?

Od. Bóg je prevsetne Angele, kateri so Hudizhi imenuvani, na vèkoma savèrgel, inu v' pekel pahnil.

Pr. Katere so sa Angelmi nar imenitniſhi stvary Boshje?

Od. Zhlovek je sa Angelmi nar imenitniſhi stvar Boshja.

Pr. Is kogá je zhlovek?

Od. Zhlovek je is telela, inu is nevmeriózhe duſhe, katèra je po podóbi Boshji stvarjena.

Pr. Sa kaj je Bog zhloveka stvaril?

Od. Bóg je zhloveka stvaril, de bi njega sposnal, zhaftil, lubil, molil, njemu flushil, pokórn, inu svelizhan bil.

Pd. Je zhlovek Bogú pokorn ostal?

Od. She pèrvi zhlovek Adam je bil s' svojo sheno Evo Bogú nepokórn.

Pr. Na kakushno visho je pèrvi zhlovek Bogú nepokorn postal?

Od. Pèrvi zhlovek je v' Paradishi sad eniga drèveša jedel, katèriga je Bog njemu prepopvedal, inu je skusi tó greshil.

Pe. Je tá greh samú pèrvimu zhloveku shkodoval?

Od. Tá greh ny samú pèrvimu zhloveku shkodoval, ampak tudi nam, katèri od njega pridemo: on nam je zhasno, inu vezhno smért, inu she vezh drugih nadlóg na telesi, inu dushi pèrnesil.

Pr. Je bil tudi zhlovek, kakor prevsetni Angeli, od Bogá na vèkoma savershen?

Od. Zhlovek ny bil, kakor prevsetni Angeli; od Bogá na vèkoma savershen.

Pr. Kaj je Bog k' odreshenju savolo greha saversheniga zhloveka oblubil?

Od. Bóg je k' odreshenju sa vólo greha saversheniga zhloveka oblubil eniga Odreshenika poslati, katèri je tudi Messias imenuvau.

§. 2. Od drugiga Artikla Vere.

Pr. Kakushen glas ima drugi Artikel vere?

Od. Drugi Artikel vere ima ta glas:

Inu v' Jësusa Kristusa, Sinu njega edyniga, Gospóda nashiga.

Pr. Kdo je Jesus Kristus?

Od. Jesus Kristus je

1. Edinurojen Sin Boga Ozhetá:

2. Bog inu zhlovek skupej,

3. Nash Gospód, Postavodajaviz, inu Uzhenik.

Pr. Kaj ima v' sebi ime Jesus?

Od. Ime Jesus ima v' sebi toliku, kakór Svelizhar.

Pr. Sa kaj je Jesus Svelizhar imenuvan?

Od. Jesus je Svelizhar imenuván sato, ker nam je skusi njega svelizhanje došhlu; ker nafs je od dolgá, inu shtrafinge greha, inu vezhne smerti odrešhil.

Pr. Kaku je she Jesus imenuvan?

Od. Jesus je tudi imenuvan Kristus, kar je toliko, kakór P. másan.

Pr. Sa kaj je Jesus Kristus edini Sin Boshji imenuvan?

Od. Jesus Kristus je edini Sin Boshji imenuván sato, ker je on lam taisti, kateri je od svojiga nebeshkiga Ozhetá od vekoma rojen.

Pr. Kaku je Jesus Kristus Bog, inu zhlovek skupej?

Od. Jesus Kristus je Bog, inu zhlovek skupej sató, ker je Bóg od vėkoma, inu ker je zhlovek v' zhasi postal.

Pr. Je Jesus Kristus nebeskimu Ozhetu enak?

Od. Jesus Kristus je svojmú nebeskimu Ozhetu kakor Bóg v' vsimú enak, kakor zhlovek pak njemu ny enak, ampak je majnsi.

Pr. Sa kaj je Jesus Kristus nash Gospod imenuván?

Od. Jesus Kristus je nash Gospod imenuván sató, ker je nash Bóg, inu nash Odreshnik.

Pr. Sa kaj je Sin Boshji zhlovek postal?

Od. Sin Boshji je zhlovek postal, de bí nash skusi svojo smert na krishi odreshil, inu svelizhal.

§. Od tretjiga Artikla Vere.

Pr. Kakushen glas ima tretji Artikel vere?

Od. Tretji Artikel vere ima ta glas:

Kateri je spozhet od svetiga Duhá, rojen is Marie Divize.

Pr. Imá Jesus Ozheta?

Od. Jesus imá kakor Bóg nebeskiga Ozheta, kakor zhlovek nima Ozheta

Pr. Ny bil Joshef, shenin Marie, Ozhe Jesusa Kristusa?

Od. Joshef je bil samú Rednik Jesusa Kristusa.

Pr.

Pr. Je imel Jesus Mater?

Od. Jesus kakor Bóg ny imel Mater, kakor zhlovek je imel Mario presveto Divizo sa svojo Mater.

Pr. Sa kaj je Maria Mati Boshja imenuvana?

Od. Maria je Mati Boshja imenuvana sa tó' kir je Jesusa Kristusa, kateri je Bóg' inu zhlovek skupej, rodila,

Pr. Od koga je Maria Jesusa spozhela?

Od. Maria je Jesusa od svetiga Duha spozhela.

Pr. Kje je Maria Jesusa rodila?

Od. Maria je Jesusa v' Betlehemu v' eni shtali rodila.

Pr. Kaj samerkovanja vredniga se je po rojstvu Jesusa Kristusa sgodilu?

Od. Rojstvu Jesusa Kristusa je bilú osnanjenu.

Pr. Kakú je bilu rojstvu Jesusa Kristusa osnanjenu?

Od. Rojstvu Jesusa Kristusa je bilú osnanjenu:

1. Skusi eniga Angela Pastirjam,

2. Skusi eno svedo Modrim v' jutrovi dušeli,

3. Skusi Módre Heródeshu, inu Pismarjam.

4. Skúsi Simeóna inu Anno v' templi ludem.

Pr. Kaj se je po osnanenji rojstva Jesusa Kristusa sgodilu?

Od.

Od. Po osnanenji rojstva Jesusa Kristusa se je tó zgodilo:

1. So Pastirji sdajzi prishli gledat, kar jim je bilo od Angelov osnanenu.
2. Je bil Kristus na ósmi dan po sapovdi postave obresan, inu Jesus imenuván.
3. Múdri is jutrove dushele so ga molili, inu njemu slatú, kadilu, inu myro sa dar pernesli.
4. Je Heródeshovi gosovitností, kateri je njega hotel vmoriti, tkusi bejg v' Egypt odsšel.
5. Je od tam, kadar je Heródesh vmérl, v' Nazaret nasaj pernesén, inu v' tim mésti isrejen bil.

Pr. *Kaj je samerkuvanja nar vrednistí, kar od Jesusove mladosti vemo?*

Od. Samerkuvanja nar vrednistí, kar od Jesusove mladosti vemo, je:

1. De je Jesus, kadar je bil dvanajst lejt star, s' svojimi starishmi k' Prasniku v' Jerusalem prishal:
2. De je v' Jerusalemi sad ostal: zhes try dny pak od starishov v' templi najden bil, ker je med Pismarji sedel, nje poslušal, inu prashal, takú, de so se vti nad njegovo saftópnostio, inu odgóvormi zhudili,
3. De se je sopet v' Nazaret vernil, inu tam ostal.

4. De je svojim Starisham podloshen bil.
5. De je gori jemal na starosti, na mo-
drosti, inu na gnadi per Bógu, inu
per ludeh.

*Pr. Kaj je samerkovanja nar vrednishi, kar od
Jesusa vemo, prejden je sazhel uzhati?*

*Od. Samerkovanja nar vrednishi, kar od Je-
susa vemo, prejden je sazhel uzhati, je:*

1. Joannes je prizhoval, de je Jesus Ja-
gne Boshje, kateru grehe tīga svejta
odjemle.

2. Jesus se je pustil od Joannesa karstiti
v' rēki, ali potóki Jordan.

3. Sveti Duh je prishal v' podóbi golóba
videózhē doli verh njega.

4. Bóg Ozhe je pustil ta glās saflisha-
ti: *Ta je moj lubi Sin, na katerim imám
dopadajenje.*

5. Jesus je bil od Duhá v' pushavo pelan,
inu po tem, kadar se je shtirideset
dni, inu nozhi postil, je bil od hudizha
fkufhan, inu od Angelov poslushen,

Pr. Kadaj je Jesus sazhel uzhati?

*Od. Jesus je sazhel uzhati v' try, inu tri-
desetim lejti svoje starosti.*

*Pr. Kaj je samerkovanja nar vrednishi, kar od
Jesusa vemo, kadar je sazhel uzhati?*

*Od. Samerkovanja nar vrednishi, kar od
Jesusa vemo, kadar je sazhel uzhati, je:*

1. Jesus je v' svoji ozhini dusheli od
eniga kraja do drugiga hodil.

2. Je

2. Je Jógre gori jemal, inu is med njih dvanajst Apóstelnov isvolil.
3. Je pridiguval, inu osnanuval postavo gnade, je rasodeval resnize, katere veruvati, inu uzhil zhednosti, katere v' dianju skasati imamo.
4. Je svaril nevero, inu hudobie, je overgel smóte Judov, Pismarjov, inu Farisejov.
5. Je potèrdil svoje nauke s' prizhovanjam S. pisma, s' zhudeshi, inu s' svojimi isglèdi, ali exempli,
6. Je prerokuval prihódne rezhi.
7. Se je povfód dobrótliivga skasal.

Pr. So vsi na Jesusa veruvali?

Od. Njih veliku je na Jesusa veruvalu. Vishi Farji pak, Pismarji, inu Fariseji so ga sovrasili sa vólo njegoviga uka inu so iskali njega vmoriti.

§. 4. Od zhetertiga Artikla Vere.

Pr. Kakushni glafs imá zheterti Artikel vere?

Od. Zheterti Artikel vere imá ta glafs: Terpel pod Pónziam Pilatusham, krishan bil, vmérl, inu v' grob poloshen.

Pr. Je samogel Jesus terpeti?

Od. Jesus je kakor zhlovek, ne pak kakor Bóg terpeti samogel.

Pr.

Pr. Je Jesus tudi sa rejs terpel?

Od. Jesus je sa rejs na dushi, inu na telefi terpel.

Pr. Kaj je Jesus na dushi terpel?

Od. Jesus je na dushi veliko britkost, inu shalost terpel.

Pr. Kaj je Jesus na svojim telefi terpel?

Od. Jesus je na svojim telefi veliku rev, inu nadlog, veliku shlakov, inu ran terpel, on je bil gajshlan, inu s' ternjam kronan.

Pr. Kaj je she vezh Jesus terpel?

Od. Jesus je terpel veliku sanizhuvanja, sa-shpotuvanja, inu vezh drugih kriviz.

Pr. Pod kom je Jesus terpel?

Od. Jesus je terpel pod Ponziam Pilatusham, kateri je bil Rimskiga Zefarja Tiberia desheimi Oblastnik v' Judei.

Pr. Kdo je Jesusa per Pilatushu satoshil?

Od. Vishi Farji, Pismarji, inu Starishi med ljudstvam so Jesusa per Pilatushu satoshili.

Pr. Sa kaj je bil Jesus per Pilatushu satoshen?

Od. Jesus je bil per Pilatushu sgol is sovrashtva, inu nevosihlyosti satoshen, kakor bi sapelavez ludy, inu Poglavar puntariov bil.

Pr. Kaj se je sgodilu na toshbo visih Farjov, Pismarjov, inu Starishih ljudstva?

Od.

Od. Na toshbo visih Farjov, Pismarjov, iuu Starishih ludstva je bil Jesus krishan, na kar so Judje tr'hali, inu v'kar je Pilatush pervolil:

Pr. *Kje je Jesus Kristus krishan bil, inu vmerl?*

Od. Jesus je bil krishan na gori Kalvarii blisu mesta Jerusalema, inu je na krishi vmerl.

Pr. *Kaku velika shtrafinga je bilu krishanje?*

Od. Krishanje je bilu nar shpotlivishi smertna shtrafinga.

Pr. *Kdo je Jesusovu truplu pokopal?*

Od. Josef od Arimatee, inu Nikodem sta Jesusovu truplu pokopala.

Pr. *Kam je bilu Jesusovu truplu pokopanu?*

Od. Jesusovu truplu je bilu v' novu v' skali islekane pokopalishe djane, kamer she nobeden ny bil poloshen.

Pr. *Je Bogstvu po Jesusa Kristusa smerti s' njegovu dusho inu telesam sdrushenu ostalu?*

Bogstvu je s' dusho inu telesam sdrushenu ostalu, aku ravnu se je per smerti dusha Jesusa Kristusa od telesa lozhila.

§. 5. Od petiga Artikla Vere.

Pr. *Kakushen glas ima peti Artikel vere?*

Od. Peti Artikel vere ima ta glasi: Doli je shel k' Peklam, tretji dan od mertvih vstal.

Pr.

Pr. Je Jesus s' dušno inu s' telesam doli shël k' Peklam?

Od. Samú dušha Jęsusa Kristusa je doli fhla k' Peklam,

Pr. Kaj se sastopi skusi to besedo, Pekel?

Od. Skusi tó besede Pekel se sastópio tiisti skrivni kraji, kjer so dušhe mertvih ohranene, katere she niso uebešhku svelizhanje dosegle.

Pr. Je vezh sort takih skrivnih krajov, kateri se Pekel imenujejo?

Od. Takih skrivnih krajov, kateri se Pekel imenujejo, je vezh: takú se imenuje:

- 1. Inu s' pravim imęnam kraj, kjer pogubleni vezhnu terpe.*
- 2. Kraj, kjer dušhe sa svoje v' shivlenji nespokorjene gręhe zhasne shtrafinge terpe: tá kraj se imenúje Vize.*
- 3. Kraj, v' katerim so bile dušhe brumnih mertvih ohranjene, kjer so v' svelizhanskim upanji svojiga odreshenja myrnu, inu bres bolezhine, ali terplenja zhakale, taku dolgu, de je Jęsus doli k' njim prifhal: tá kraj se imenuje Predpekel.*

Pr. Sa kaj je Jesus doli shel v' Predpekel?

Od. Jęsus je doli shal v' Predpekel, sató, de bi dušhe starih Ozhakov vún reshil.

Pr. Kdo so bili stari Ozhaki?

Od.

Od. Stari Ozhaki so bili Patriarhi, Preróki, inu drugi brumni, kateri so vmerli, prjeden je Jęsus doli shal v' Predpekel.

Pr. Kadaj je Jęsus Kristus po svoji smerti so-
pet od mertvih vstal?

Od. Jęsus Kristus je tretji dan, inu is svoje lastne mozhy, nevmériózh, inu zhaftitliv, kakor Premagavéz smerti, inu hudizha od mertvih vstal.

Pr. Sa kaj je Jęsus Kristus od mertvih vstal?

Od. Jęsus Kristus je od mertvih vstal sato:

1. De bi Pismu, inu svoje lastnu prerokovanje spólnil.

2. De bi svejtu nepremaganu svishanje od resnizhnosti svoiga uka, inu od svojiga boshjiga poslanja dal.

2. De bi nafhe upajne potérdil, inu nam prihódnú vstajenje saterdil.

§. 6. Od sheštiga Artikla Vere.

Pr. Kakushni glas ima shesti Artikel Vere?

Od. Shesti Artikel Vere ima tá glas: Gori je shal v' Nebesa, sedy na desnizi Bogá Ozheta vfigamogózhniga.

Pr. Kadaj je Jęsus v' Nebesa shal?

Od. Jęsus je shiridesęti dan po svojim nstajenji v' Nebesa shal.

Pr. Kaku je Jęsus v' Nebesa shal?

Od.

Od. Jęsus je prizho svojih Jogrov na Ojiski gori is svoje lastne mozhy v' Nebęsa shal.

Pr. *Kję sedy Jesus v' Nebęsih?*

Od. Jęsus sedi v' Nebęsih na desnizi Bogá Ozhęta vfigamogózhniga.

Pr. *Kaj hózhe rezhi to: Jesus sedy na desnizi Bogá Ozhęta vfigamogozhniga?*

Od. Jesus sedy na desnizi Bogá Ozhęta, hózhe tóliku rezhi, kakor, de je Jesus v' stanovitnim posestvi narvishi oblasti, inu gospostva zhes vse, na nebi, inu na semli.

§. 7. Od sedmiga Artikla Vere.

Pr. *Kakushni glajs imá sedmi Artikl Vere?*

Od. Sedmi Artikl vere imá tá glajs: Od ondód bó prišhal sódit shive, inu męrtve.

Pr. *Bo Jesus spęt prišhal?*

Od. Jesus bo na sódni dan od Nebęs spęt prišhal?

Pr. *Kaku bo Jesus na sodni dan spęt prišhal?*

Od. Jesus bó na sódni dan v' oblakih videózh s' veliko oblastjo, inu zhastjó spęt prišhal.

Pr. *Sa kaj bo Jesus na sodni dan spęt prišhal?*

Od. Jesus bó na sódni dan sató spęt prišhal, de bó vse ludy, shive, inu męrtve sódil.

Pr.

Pr. Katèri se sastòpjo skusi shive, katèri skusi mertve.

Od. Skusi shive se sastòpio pravizhni, skusi mertve greshniki.

Fr. Kaku bo Jesus na sodni dan ludy sòdil?

Od. Jesus bó ludy po tem, kar so dobriga ali hudiga sturili, sòdil, on bo pravizhne s' vezhnim shivlenjam v' nebesih polonal, inu greshnike vezhnu v' Pèkli shtrafal.

§. 8. Od ósmiga Artikla Vere.

Pr. Kakushni glafs imá ósmi Artikel Vere?

Od. Ósmi Artikel vere imá ta glafs: Jest verujem v' svetiga Duha.

Pr. Katera Boshja Pershona je Sveti Duh?

Od. Sveti Duh je tretja Boshja Pershona, on je pravi Bog.

Pr. Od kogá isehaja Sveti Duh?

Od. Sveti Duh gre od Ozheta, inu Sina enaku vun.

Pr. Kje nafs posvety S. Duh?

Od. Sveti Duh nafs posvety

1. V' svetim kersti:

2. V' Sakramenti pokore:

3. Vlakokrat, kadar druge Sakramente vrednu prejmemo.

Pr.

Pr. Kakú nafs posvety S. Duh?

Od. Svęti Duh nafs posvety, ker nafs skusi nótervlivanje posvęzhujózhe gnade sa otro- ke Boshje stury, ali ker posvęzhujózho gnado v' nafs mozhnejshi stury.

Pr. Dęla she vezh sveti Duh skusi svojo gnado v' nafs?

Od. Svęti Duh rasfvętli nasho pamet, on nafs uzhy, inu nagne po vóli Boshji ravnati, on nam dodęly svoje dary.

Pr. Katęri so darovi svetiga Duhá?

Od. Daróvi svetiga Duhá so:

1. Dar modrósti,
2. Sastópnofti,
3. Svetuvanja,
4. Mozhy,
5. Umętovnofti, ali snanja,
6. Brumnofti,
7. Strahú Boshjiga.

§. 9 Od devętiga Artikla Vere.

Pr. Kakushni glafs ima deveti Artikel vere?

Od. Devęti Artikel vere imá ta glafs: Eno svęto katolishko Zęrku, gmajno Svetni- kov.

a. Od Zęrkve.

Pr. Kaj je sveta katolishka Zęrku?

Oe. Svęta katólshka Zęrku je enu videó- zhe sberalishhe vsih vernih kristjanov pod

pod enim videózhim Poglavarjam, Rimskim Papesham, kateri ene forte navuk sposnajo, inu ene forte Sakramente prejémlejo.

Pr. Al je tudi en nevideózh Poglavar v' Zerkvi?

Od. Ja, je tudi en nevideózh Poglavar v' Zerkvi, inu tá je Jęsus Kristus.

Pr. Kdo je videózhiga Poglavarja v' Zerkvi postavil?

Od. Jęsus Kristus je videózhiga Poglavarja v' Zerkvi postavil.

Pr. Koga je Jęsus Kristus sa videózhiga Poglavarja zhes Zerku postavil?

Od. Jęsus Kristus je Petra sa videózhiga Poglavarja zhes Zerku postavil.

Pr. Kdo je sa Petram videózhi Poglavar zhes Zerku?

Od. Vsi pravi po ředi nastopajozhi Rimski Papeshi so videózhi Poglavarji Zerkve, inu Nameřtniki Jęsusa Kristusa.

Pr. Al je vezh, ku ena prava Zerku?

Od. Ena sama prava Zerku je, svunaj katere nobeniga svelizhanja upati ny.

Pr. Is kogá je sposná prava Zerku?

Od. Prava zerku se sposná is shtirih snaminjov.

Pr. Katęre so te shtiri snaminja prave Zerkve?

Od.

Od. Shtiri snaminja prave Zerkve so: 1.) de je edina. 2.) Svęta. 3.) Gmajn, ali katólifhka. 4.) Apostólfska.

Pr. Kaku je prava Zerku edina?

Od. Prava Zerku je edina: 1.) Kjer ima eniga Poglavarja. 2.) Ene sörte uk. 3.) tudi ene sorte Sakramente.

Pr. Kaku je prava Zerku svęta?

Od. Prava Zerku je svęta: 1.) Kjer je njeni Sazbętnik Jęsus Kristus svęta. 2.) Kjer je njeni nauk svęta. 3.) Kjer ona svęte Sakramente ima. 4.) Kjer ona svoje ude k' svetósti napeluje. 5.) Kjer se v' nęi vselej Svetniki snajdejo.

Pr. Kaku je prava Zerku gmajn, ali katólifhka?

Od. Prava Zerku je gmajn, ali katólifhka: 1.) kjer je njó Jęsus Kristus sa vse ludi, 2.) sa vse zhase, inu 3.) sa vse kraje postavil.

Pr. Kaku je prava Zerku Apostólfska?

Od. Prava Zerku je Apostólfska: 1.) Kjer ona veruje, inu uzhy, kar so Apóstelni verovali, inu uzhili. 2.) Kjer so Apóstelni na poveęle Jesusa Kristusa njeni uk po zęlim svejti rásglafili. 3.) Kjer so njeni Shkófi pravi nastópniki Apóstelnov.

Pr. Kaku se drugazhi imenuje prava Zerku?

Od. Prava Zerku se tudi imenuje Rimfka; sató; ker Zerku v' Rimi je glava vlin drugih Zerkvá.

b. Od gmajne Svetnikov.

Pr. Kaku imajo vèrni Kristiani gmajno med seboj?

Od. Vèrni Kristjani imajo gmajno med seboj kakor udi eniga teleša.

Pr. Kaku je ta gmajna imenuvana?

Od. Tá Gmajna med vèrnimi kristjani je imenuvana Gmajna Svetnikov.

Pr. Sa kaj je gmajna med vèrmini Kristjani Gmajna Svetnikov imenuje?

Od. Gmajna med vèrnimi kristjani se gmajna Svetnikov sató imenuje, kjer so vsi k' svetósti poklizani, inu kjer so vsi kristjani skusi Sakrament S. kersta posvezheni.

Pr. V' kom stoji gmajna Svetnikov?

Od. Gmajna Svetnikov stoji v' tem, de vsi udi zerkve delëshni postanejo duhovnih blagastvov.

Pr. Katere so duhovne blagastva, katerih vsi udi Zerkve delëshni postanejo?

Od.

Od. Duhóvne blagastva, katerih vsi udi Zerkve deleshni postanejo, so te: 1.) Sveti Sakramenti. 2.) Offer S. Mathe. 3.) Molitu, 4. Dobre dela. 5.) Saflushenje vernih.

Pr. Kateri udi Zerkve so tiisti, kateri imajo gmajno med seboj?

Od. Udi Zerkve, kateri med seboj gmajno imajo, so ty:

1. Vèrni na semli:

2. Svetniki v' nebesih: inu

3. Dushe mertvih, katere so v' Vizah.

Pr. Kakushno gmajno imajo vèrni na semli med seboj?

Od. Vèrni na semli imajo tó gmajno med seboj, de njih molitu, inu saflushenje njih dobrih del edèn drugimu pomaga.

Pr. Kakushno gmajno imajo vèrni na semli s' Svetniki v' nebesih?

Od. Vèrni na semli imajo gmajno s' Svetniki v' nebesih, ker vèrni na semli Svetnike zhašte, inu na njih prošajo klizhejo, Svetniki v' nebesih pak sa vèrne na semli per Bógu próšio.

Pr. Kakushno gmajno imajo vèrni na semli s' dušam mertvih v' Vizah?

Od. Vèrni na semli imajo gmajno s' dušham mertvih v' Vizah; kjer verni na semli sa dušhe mertvih v' Vizah per Bógu prófio, inu njim s' svojo molitujo, inu dobrim delmi pomagajo, slasti pak skusi tó, de sa uje svèto Mašho offrújejo, dušhe mertvih pak is hvaleshnofti sa vèrne na semli per Bógu profio.

§. 10. Od desètiga Artikla Vère.

Pr. Kakushni glajs imá desèti Artikel vère?

Od. Desèti Artikel vère imá tá glajs: Odpushtanje grèhov.

Pr. Kaj najs uzhi tá Artikel vère?

Od. Ta Artikel najs uzhi, de je Kristus svoji Zerkvi oblast dal grehe odpushtati.

Pr. Kdo imá v' pravi Zerkvi oblast grehe odpushtati?

Od. V' pravi Zerkvi imajo Shkófi, inu Mašniki oblast grehe odpushtati.

Pr. Kje se grehi odpushtajo?

Od. Grehi se v' Sakramenti S. Kersta, inu v' Sakramenti pokóre odpushtajo.

Pr. Kateri grehi so skusi Kerst, inu kateri skusi Pokoro odpushteni?

Od. Poerban grèh inu vsi lastni pred Kerstam sturjeni grehi so skusi Kerst odpushteni, skusi pokóro pak tiisti grehi, kateri so bili po kèrsti sturjeni.

§. 11. Od enajstiga Artikla vere.

Pr. Kakushni glafs ima enajsti Artikel vere?

Od. Enajsti Artikel vere ima ta glafs: Gorivstajenje mesa

Pr. Kaj se sastopi skusi vstajenje mesa?

Od. Skusi vstajenje mesa se sastopi, de bo Bog na sodni dan mertve obudil, inu de bodo ludje s' svojim mesam, to je v' svojim telefi, kateru so v' shivlenii imeli, vstali.

Pr. Sa kaj bodo ludje v' svojim telefi uflali?

Od. Ludie bodo v' svojim telefi uflali sa to, de bodo telefa s' duho vred, ali vezhnu polonane, ali vezhnu shtrafane.

§. 12. Od dvanajstiga Artikla vere.

Pr. Kakushni glafs ima dvanajsti Artikel vere?

Od. Dvanajsti Artikel vere ima ta glafs: Vezhnu shivlenje:

Pr. Kaj verujemo, inu povemo s' besedami dvanajstiga Artikla vere?

Od. Verujemo, inu povemo s' besedami dvanajstiga Artikla vere vezhnu inu vednu obstojezhe svelizhanje, kateru bo shele Svetnikov, inu isvolenih popoloma spolnilu.

Pr. Kaku so shele Svetnikov, inu isvolenih popolnoma spolnene?

Od.

Od. Shele Svetnikov, inu isvolenih so popolnoma spolnene, kjer Boga vezhnu gledajo, ljubio, inu ustivajo.

Pr. Ne bodo tudi hudizhi, inu hudobni vednu obstojezhe inu vezhnu shivlenje imeli?

Od. Hudizhi inu hudobni bodo vednu obstojezhne, to je, vezhnu, pak tudi silnu nesvezhnu shivlenje imeli, ker bodo sa svoje grehe vezhne shtrafinge v' pekli terpehi.

Pr. Sa kaj je Apostolska vera s' to besedo, Amen sklene?

Od. Apostolska vera se s' to besedo, Amen, sklene sató, ker beseda Amen je isrezhenje, skusi kateru se kaj poterdi.

Pr. Kaj poterdimó skusi besedo, Amen.

Od. Poterdimo skusi besedo, Amen, de nad sapopadkam Apostolske vere ne zvizblamo, ampak vse sa resnizhnu dershimo, kar je v' njej sapopadenu.

DRUGA POSTAVA.

I. RASDELENJE.

Kaj je Kristiansku upanje.

Pr. Kaj je kristiansku upanje?

Od.

Od. Kristiansku Upanje je ena zhesnatura od Bogá nótervlyta zhednost, skusi katero vse s' saupanjam od Bogá shelimo, inu zhakamo, kar je on oblubil.

Pr. Kaj se rezhe kristiansku upati?

Od. Kristiansku upati se rezhe, sauplivu od Bogá zhakati na tó, kar nam je on oblubil.

Pr. Kaj upamo od Boga?

Od. Upamo od Bogá vezhnu shivljenje, tó je, vezhnu svelizhanje, inu pomózhi tójstu dosezhi.

Pr. Sa kaj upamo?

Od. Upamo sató, kjer je Bóg vfigamogózhen, v' spólnejji svojih oblub svet, nekonzhnu dobrótliv, inu milostiv; on samóre tedaj, inu hózhe tudi spólnti, kar je oblubil.

Pr. Skusj kaj se obudy kristiansku upanje?

Od. Kristiansku upanje se fosebnu obudy skusi molitu.

II. RASDELENJE.

OD MOLITVE.

§. Od Molitve sploh.

Pr. V' kóm stoji molitu?

Oh. Molitu stoji v' posvdiguvanji duha k' Bogu.

Pr. Sa kaj molimo?

Od.

Od. Mólimo, de Bogá kakor nar višhiga Gospóda po dolshnósti zhaštimo, sa pre-jete dobróte sahvalimo, inu sa tó, kar nam je sa naprej potreba, profimo.

Pr. Sa kaj she molimo?

Od. Mólimo tudi sa odpushtanje grehov; de bi v' gmajn, inu posebnih, v' lastnih, inu blishniga potrebah od Boga pomózh sprofuli.

Pr. Na koliku vish se sná moliti?

Od. Se sná na dve vishi moliti: ali samú snótraj; ali pak tudi svunaj: inu obóje vishe smo se od Apóstelnov nauzhili.

Pr. Kakú je snótraj moli?

Od. Snótraj se móli, kadar misli nashe pameti, inu shele nashiga serzá proti Bógu sdvignemo.

Pr. Kaku je svunaj moli?

Od. Svunaj se móli, kadar misli nashe pameti, inu shele nashiga serza s' besedami isrezhemo; inu tá se ustna molitu ime-nuje.

Pr. Kaj je móre per ustni molitvi na pomim imeti?

Od. Per ustni molitvi se móre na pomim ime-ti, de duh, ali dusha zhlovekova ravnu tó misliti, hoteti, ali sheleti móre, kar besede ustne molitve isrezhejo.

Pr.

Pr. Je ustna molitu tudi k' pridu, inu potrebna?

Od. Ustna molitu je tudi k' pridu, inu potrebna, kjer tà, kateri moli, sebe k' brumnosti obudy, inu kjer drugi, kateri besede te molitve slishio, se nad tem isgledajo, ali shpeglajo inu k' molitvi obude.

Pr. Sa kaj imamo molitvine bukve?

Od. Molitvine bukve imamo sató, kjer brumne misli, inu svete shele v' sebi imajo, kakorshne se mórejo per molitvi imeti. One timistim k' pomózhi pridejo, kateri ne mórejo s' besedami svoje nadlóge isrezhi.

Pr. Smo dolshny moliti?

Od. Ja, dolshny smo moliti; sakaj molitu je ena nar imenitnishih dolshnost nashiga pravoverstva.

Pr. Kaj nafs permora moliti?

Od. Boshja sapóvd, Kristusovi exempel, inu povele nafs permóra moliti.

Pr. V' zhigá imeni moremo moliti?

Od. V' Jესusovim imeni móremo moliti.

Pr. Kaku imamo moliti?

Od. S' ponishnostjo, inu s' sgrevanim serzam, v' Duhu, inu v' resnizi, s' vero, inu s' sa upanjem móremo moliti.

Pr. Kje je vse, sa kar moliti imamo, sapopadenu?

Od.

Od. Vse, sa kar moliti imamo, je v' Ozhe-
nash, tó je, v' Gospódovi molitvi sápo-
padenu?

§. 2. Od Gospódove molitve posebej.

Pr. Kdo nafs je uzhil moliti?

Od. Kristus nash Gospód nafs je vuzhil moliti

Pr. Skusi kaj nafs je Kristus vuzhil moliti?

Od. Kristus nafs je uzhil moliti skusi molitu:
Ozhe nash, katera se tudi Gospódova mo-
litu imenuje.

Pr. Kakushni glas ima molitu: Ozhe nash?

Od. Molitu, Ozhe nash, ima tá glas: Ozhe
nash, kateri si v' Nebesih. Posvezhenu bó-
di tvoje ime. Pridi (k' nam) tvoje kraj-
lestvu. Sgodi se tvoja vóla kakor v' Ne-
bi, takú na semli. Daj nam danas nash vsak-
dani kruh. Inu odpusti nam nashé dólge,
kakor tudi my odpushamo nashim dolshni-
kam. Inu nafs ne vpeli v' skushn'avo. Té-
muzh nafs rešhi od hudiga. Amen.

Pr. Kaku se rasdely Gospódova molitu?

Od. Gospódova molitu se rasdely v' en Pred-
góvor, inu v' sedem prošnjá.

a. Od Predgovóra.

Ps. Kakushni glas ima Predgóvor?

Od. Predgóvor ima tá glas: Ozhe nash, ka-
teri si v' Nebesih.

Pr. H' komu klizhemo s' besedami tígá Pred-
góvora?

Od. S' besedami tígá Predgóvora klizhemo k'
Bógu, kateri je nash Ozhe.

Pr.

Pr. Sa kaj imenujemo Boga sa Ozheta?

Od. Imenujemo Boga sa Ozheta sató, kjer je on zhloveka po svoj podobí stvaril, inu sa njega kakor en Ozhe skèrbi.

Pr. Sa kaj imenujemo Boga sa nashiga Ozheta?

Od. Imenujemo Boga sa nashiga Ozheta sató, kjer nafs je on skusi svetiga Duha v' svetim kèrsti sa svoje otroke, svoje delèshe, inu ravendelèshe Jesufa Kristufa, inu med nami sa brate sturil.

Pr. Sa kaj rezhemo: Kateri si v' nebesih?

Od. Sa tó rezhemo: Kateri si v' nebesih, kjer Bóg, aku lih je povsod prizheózh, vénder sosebnu v' nebesih prebiva, inu se tam svojim isvólenim od oblizhja do oblizhja kashe inu ushivati daje.

b. Od treh pervih proshnjá Gospódove Molitve.

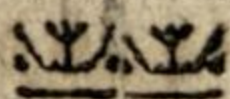
Pr. Kakushni glafs imá pèrva proshnja?

Od. Pèrva proshnja imá tá glafs: Posvezhenu bódi tvoje ime.

Pr. Sa kaj profimo nar prej, de bi Boshje ime posvezhenu bilu?

Od. Profimo nar prej, de bi Boshje ime posvezhenu bilu, kjer vselej, inu pred vsimi drugimi rézhmy sa toistu profití imamo, kar Boshjo zhaft sadene, inu potler t'he le sa tó, kar je nam, ali blishnimu potrebnu.

Pr.

Pr. Kaj prosimo v' prvi prošni molitve, Ozhe nash?

Od. V' prvi prošni molitve: Ozhe nash, prosimo:

1. De bi Bóg od vsih ludy na semli sposnán bil, inu de bi njegovu presvetu ime na snanje dajanu, inu povsód hvalenu bilú.
2. De bi grešniki k' Bógu preoberneni, inu k' pokóri obudeni bili.
3. De bi njegovimu presvetimu imenu nikóli ne skusi krivoverstvu, inu verásho, ne skusi preklinjanje, inu nekristiansku shivljenje nezhaft sturjena ne bilá.

Pr. Kakushni glas imá druga prošnja?

Od. Druga prošnja imá tá glas: Pridi (k' nam) tvoje krajlestvu.

Pr. Kaj prosimo v' drugi prošnji?

Od. V' drugi prošnji prosimo:

1. De bi Bóg svojo Zerkú, inu Krajlestvu svojih gnad rashiril, inu vtérdil, krajlestvu hudizha, inu greha pak rasdjál:
2. De bi nam vero, upanje, inu lubesen nóter ulil, inu zhednosti v' nash pomoshil.
3. Sadvizh de bi nam po tim shivljenjl nebesa dodelil.

Pr. Kakushni glas imá tretja prošnja?

Od. Tretja prošnja imá tá glas: Sgodi se tvoja vóla kakor v' nebi, takú na semli.

Pr. Kaj prosimo v' tretji prošni?

Od. Prosimo v' tretji prošnji:

1. De

1. De bi nam Bóg gnado dodejlil njegóvo Boshjo vólo v' vsakim pergodenji na semli takú na tanku, inu radovólno spólaiti, koker njo Angeli, inu Svetniki v' nebefih spólnjo:

2. De hi Bóg vse odverníl, kar spólneje njegóve Boshje vóle nasaj dèrshy.

c. Od shtirih sadnih prošnjá Gospódove molitve.

Pr. Kakushni glas ima zheterta prošnja?

Od. Zheterta prošnja imá tá glas: Daj nam danas našh vsakdani kruh.

Pr. Kaj prošimo v' zheterti prošnji?

Od. V' zheterti prošni prošimo:

1. De bi nam Bóg vse dal, kar nam je sa ohranjenje našhiga telesniga, inu duhóvniga shivljenja potrebnu:

2. De bi Bóg draginjo, inu lákoto, inu tudi greh, kateri dostikrat takúshne shtrafinge sa seboj vlezhe, od naš dobrótli-vu odvèrníl.

Pr. Kakushni glas ima peta prošnja?

Od. Peta prošnja imá tá glas: Inu odpusti nam naše dolge, kakor tudi my odpushamo našhim dolshnikam.

Pr. Kaj prošimo v' peti prošnji?

Od. Próšimo v' peti prošnji, de bi nam Bóg naše grehe odpustil, kakor my tim is fer-za odpustimo, kateri so našs rashalili.

Pr. Kakushni glas imá shesta prošnja?

Od.

Od. Šesta prošnja ima tá glas: Inu nafs ne upeli v' skušhjavo.

Pr. Kaj prošimo skusi šesto prošno?

Od. Skusi šesto prošnjo prošimo, de bi nam Bog ob zhal' skušhjave svojo pomózh ne odtegnil, inu ne pèrpustil, de bi skušhnjavi podlegli.

Pr. Od kogá smo sosebnu skušhani?

Od. Sosebnu smo ikušhani od svejta, od nafhiga mesá, tó je, od nashih hudih lushtov, inu shelá, inu od hudizha.

Pr. So tudi brumni, inu pravizhni od Bogá skušhani?

Od. Tudi brumni, inu pravizhni so od Bogá skušhani, kadar Bóg njih zhednost poskušha:

1. S' bolesnio:

2. S' uboshtvam, inu drugimi nadlógami.

Pr. Kakushni glas ima sedma Proshnja?

Od. Sedma prošnja ima tá glas: Temuzh nafs reshil od hudiga.

Pr. Kaj prošimo v' sedmi prošnji?

Od. V' sedmi prošnji prošimo:

1. De bi nafs Bóg nar prej od hudiga na dushi, tó je, od greha reshil, inu nafs od zhasne inu vezhne shtrafinge sa greh obvaruval.

2. De bi nafs Bóg tudi od telesniga hudiga reshil, zhe ny k' nashimu svelizhanju.

3. De

1. De bi nam Bóg gnado dal, vse krishe inu nadlóge, katere nam pófhle, s' potèrplenjam, inu stanovitnostjo pretèrpeti.

Pr. Kaj hozhe rezhi beseda, Amen?

Od. Amen, ena Judovska beseda, hozhe tolikaj rezhi, kakor: Sgodi se, ali Sgodilu se bó.

§. 3. Od Angeloviga Zheshenja.

Pr. Katero Molitu sdrushjo katolíshki kristjani vezhi dejl s' Ozhenasham?

Od. Katolíshki kristjani sdrushio vezhi dejl s' Ozhenasham Angelovu Zheshenje.

Pr. Kaj je Angelovu Zheshenje?

Od. Angelovu Zheshenje je ena molitu, s' katero sveto Divizo Mario, Mater Boshjo pred vsimi Angeli, inu Svetniki fosebnu zhaštimo, inu na pomozh klizhemo

Pr. Kakushni glas ima Angelovu zheshenje?

Od. Angelovu Zheshenje ima tá glas: Zhesheña ti Maria, gnade pólua, Gospód je s' teboj; shegnana ti med shenami, inu shegnan je sad tvojga telefa, Jesus. Sveta Maria Mati Boshja, profi sa nafs grešnike ledaj, inu na našho smertno uro. Amen.

Pr. Is koliku dejlov je Angelovu Zheshenje?

Od. Angelovu Zheshenje je is treh dejlov: Is zheshenja Arhangela Gabriela: is Zheshenja svete Elisabete: inu is besedy Zerkve.

Pr.

Pr. Kaku je posdravil Angel Gabriel Mario?

Od. Angel Gabriel je Mario posdravil s'temi besedami: Zhesena Maria, gnade polna, Gospod je s' teboj, shegnana si med shenami.

Pr. Kaku je Elisabeta Mario posdravila?

Od. Elisabeta je rekla spet besede Angelove: Shegnana si med shenami: inu je she te besede perstavila: Inu shegnan je sad tvojga telefa?

Pr. Katere besede je Zerku perstavila?

Od. Zerku je te besede perstavila: Jesus, Sveta Maria Mati Boshja, prosi sa nafs gresnikie sedaj, inu na nasho smertno uro, Amen.

Pr. Sa kaj rezhemo: Sveta Maria, Mati Boshja?

Od. Rezhemo: Sveta Maria, Mati Boshja, sa to, ker

1. Sveta Diviza Maria je Jesusa Kristusa rodila, kateri je sa ress Bog:

2. Ker nam to ime sanesenie, inu upanie obudy, de Bog nje proshnjo vflishi.

Pr. Sa kaj rezhemo: Prosi sa nafs gresnikie?

Od. Sa to rezhemo: Prosi sa nafs gresnikie, de bi Maria skusi nasho sposnanje nasho revshine omezhená bilá, nam Duha pokore, inu odpushanie nashih grehov per Bogu isprofiti.

Pr. Sa kaj rezhemo: Prosi sa nafs sedaj, inu na nasho smertno uro?

Od. Rezhemo: Prosi sa nafs sedaj, inu na nasho smertno uro, sa tó; kjer vsaki zhafs, sedaj, inu v' smertni uri, v' kateri so skushnjave Hudizhove vezhkrat nar silnishi, pomózhi Boshje potrebujemo,

Pr. Ob katerim zhasi pozhasly katolishka Zerku Mater Boshjo posebnu s' Angelovim Zheshenjam?

Od. Katolishka Zerku pozhasly Mater Boshjo s' Angelovim zheshenjam posebnu, kadar se s' jutraj, ob poldan, inu s' vezher k' molitvi svony.

Pr. Na kogá se ima per tim svonenji spomniti?

Od. Per tim sgonenji se ima pred vsm na uzhlovezhenje Sinú Boshjiga hvaleshnu, inu s' vernostio spómniti.

TRETJA POSTAVA.

OD LUBESNI.

I. RASDELENJE.

Kaj je Kristianska Lubesen.

Pr. Kaj je kristianska Lubesen?

Od. Kristianska lubesen je ena zhesnatura od Bogá nótervlyta zhednost, skusi kate-ro Gospod - Boga, kjer je nar vishi

dobróta, sa vólo njega samiga, blishniga pak sa vólo Boga kakor sebe lubimo.

Pr. Kaj se rezhe, kristiansku lubiti?

Od Kristiansku lubiti se rezhe, Boga kakor nar visni dobróto sa vólo njega samiga, blishniga pak sa vólo Bogá lubiti: sa vólo Boga vse radavólnu sturiti, kar je on sa-povedal.

Pr. Moremo Bogá she savólo kaj drugiga, ku savolo njega samiga, lubiti?

Od. Bogá móremo tudi sa vólo tega lubiti, kjer je proti nam neisrezhenu dobrótliv.

Pr. Kaku možnú moremo Bogá lubiti?

Od. Bogá moremo lubiti zhes vse, is zęliga nashiga serzá, is zęle nashhe dushe, is zęle nashhe mozhy.

Pr. Kaj se rezhe Bogá zhes vse lubiti?

Od. Bogá zhes vse lubiti, se rezhe: Bogá vřim řvarem naprej postaviti, inu sa vezh dershati, ku vse, kar nam móre priętnu inu dópadajózhe biti.

Pr. Kaj se rezhe Boga is zęliga serza, is zęle svoje dushe, is vse mozhy, inu is zęle pameti lubiti?

Od. Bogá is zęliga serzá, is zęle dushe, is vse mozhy, inu is zęle pameti lubiti, se rezhe: vse svoje misli, vse svoje shele, inu vse svoje besęde, inu djanje proti Bógu visha-ci, rajřhi vse, tudi zelú shivljenje sgubiti,

inu

inu vse rajshi terpeti, ku super Boshje sapovdi gréshiti.

Pr. Kdo je skusi besedo, Blishni, sastopi?

Od. Pod tó besedo, Blishni, se vsaki zhlovek, priatel, inu nepriatel sastópi.

Pr. Kaj se rezhe, blishniga lubiti?

Od. Blishniga lubiti se rezhe, blishnimu dobru hoteti, njemu tó sturiti, kar je njemu prietnu, inu k' pridu, vse opustiti, kar je njemu neprietnu inu shkodlivu.

Pr. Kaj se rezhe, blishniga sa volo Bogá lubiti?

Od. Blishniga sa vólo Bogá lubiti, se rezhe blishniga lubiti, sató, kjer je podoba Boshja, inu kjer je Bog sapovedal blishniga lubiti.

Pr. Kaj se rezhe, blishniga lubiti, kakor sebe?

Od. Blishniga kakor sebe lubiti, se rezhe, blishnimu nizh sturiti, kar bi samy po pameti radi ne imeli; se rezhe njemu tó sturiti, kar bi po pravizi sebi shéleti samogli.

Pr. Je kristianska lubesen potrebna?

Od. Kristianska lubesen je takú potrebna, de zhlovek, kateri je per pameti, bres lubesni vezhou shivljenje dosezhi ne móre.

Pr. Kaku se skashe lubesen proti Bogu, inu blishnimu?

Od. Lubęsen proti Bógu inu blishnimu se
fkashe fkusi dershanje defet sapóvèd.

II. RASDELENJE.

Od defet Sapóvèd Boshjih sploh.

Pr. Katere so defet Sapóvdi Boshje?

Od. Po svojem lastnim sapopadki so defet
sapóvdi Boshje te:

1. Ti imash v' eniga tamiga Bogá veruvati.
2. Ti nimash ime Gospóda tvojga Bogá
nepridnu imenuvati.
3. Ti imash prasník posvèzhuvati.
4. Ti imash ozheta inu mater poshtuvati,
de bósh dólgu shivel, inu de tebi do-
bru pojde na semli.
5. Ti nimash vbijati.
6. Ti nimash prešestvu, ali nezhistost
delati.
7. Ti nimash kraſti.
8. Ti nimash krivo prizho govoriti supèr
tvojiga blishniga.
9. Ti nimash sheleti tvójga blishniga sheno
10. Ti nimash sheleti tvojiga blishniga
blaga.

Pr. Kaku so defet sapóvdi Boshje v' svètim Pismi
sapisane?

Od. Defet sapóvdi Boshje so v' svètim Pismi
taku sapisane:

1. Jest sim Gospod tvoj Bóg. Ti nimash
ptujih Bogóv sraven mene imeti. Ti ni-
mash

mašh nobene isrešane podóbe sturiti, de bi toisto molil.

2. Ti nimašh ime Bogá tvojga Gospóda nepridnu pelati.

3. Spomni se de Sabbóto posvezhujesh.

4. Spohhtúj ozheta tvojga, inu mater tvojo, de bósh dólgu shivel, inu de tebi dobru pojde na semli.

5. Ti nimašh vbiati.

6. Ti nimašh prešheftvati.

7. Ti nimašh kraſti.

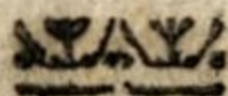
8. Ti nimašh krivo prizho govoriti super tvojga blishniga.

9. Ti nimašh sheleti tvojga blishniga sheno.

10. Ti nimašh sheleti tvojga blishniga hiſhe, nyve, hlapza, dekle, vola, ofla, inu nizh, kar je njegoviga.

Pr. Kakushni raslozhik je med sadnimi sapóvdmi v' obojih bukvah svētiga Pisma, v' katerih se najdejo?

Od. Po njih lastnim sapopadki v' sadnih dveh sapóvdih ny nobeniga razlózha : raslózha je samú v' verſti, inu v' isrezhenji ; v' Bukvah Exodus je posebnu, inu narprej prepovedauu sheleti blishniga hiſho, po tem je tudi posebej prepovedanu sheleti blishniga sheno, inu vse, kar je njegoviga. V' Bukvah Deuteronomium pak je prej prepovedauu sheleti blishniga sheno, inu po tem ob enim ſkupej blishniga hiſho, inu vse, kar je njegoviga.

Taku kákor so deset sapóvdi sgoraj is svetiga Pisma postavlene, stoje v' mnogiterih katólishkih katekismih.

Pr. Komu je Bog dal deset sapóvdi?

Od. Bog je deset sapóvdi Mojsešu na gori Sinai sa Israelze dal, kadar je po is-hodi is Egypta v' pufhavi bil.

Pr. Kaku je Bog deset sapovd dal?

Od. Bog je deset sapovd na dveh kamnenih tablah s' svojim perstam sapisane med gromenjam inu bliskanjam dal, inu sizer:

1. De bi ludy k' spolnenju bol nagnene,
2. Proti njegovi voli bol sposhhtujozhe sturil.

3. De bi pèr teh, kateri nje prelomio, strah proti njegovi oblasti, inu proti sashuganim ihtrašingam obudil.

Pr. Smo tudi my dolshny deset sapovd Boshjih deršhati?

Od. Tudi my smo dolshny deset sapovd Boshjih deršhati:

1. Ker so islaganje natúrne postave, katèra je v' naših serzih sapisana.

2. Ker je teiste sam Jesus Kristus potèrdil, inu sapovedal deršhati.

Pr. Se samorejo deset sapovdi Boshje deršhati?

Od. Te deset sapovdi Boshje se samorejo deršhati, ker Bog vsakaterimu k' temu guado da.

Pr. Kaj sapopadejo v' sebi deset sapovdi Boshje?

Od.

Od. Tri perve sapovdi sapopadejo v' sebi dolshnosti proti Bogu, druge sedem pak dolshnosti proti blishnimu.

Pr. *Kje je sapopadik deset sapoved v' kratkim skupej najde?*

Od. Sapopadik deset sapoved se v' kratkim skupej snajde v' dveh sapovdih od lubesni-

Pr. *Katera je prva sapovd od lubesni?*

Od. Prva sapovd od lubesni je: Ti imash Gospoda tvojga Boga lubiti, is zeliga tvojga serza, is zele tvoje dushe, is zele tvoje pameti, is vse tvoje mozhy.

Pr. *Katera je druga sapovd od lubesni?*

Od. Druga sapovd od lubesni je: Ti imash lubiti tvojiga blishniga, kakor sebe.

Pr. *Kaku je Kristus sapovd od lubesni proti blishnimu raloshil?*

Od. Kristus je sapovd od lubesni proti blishnimu s' temi besedami raloshil: Sturite ludem vse, kar vy hozhete, de bi vam ony sturili: sakaj to je, kar Postava, inu Pre-roki uzhe.

Pr. *Kaj je ima od sleherne is deset sapoved sa-merkati?*

Od. Se ima samerkati, de je v' sleherni sapovdi enakaj sapovedanu, inu enekaj prepovedanu.

III. RASDELENJE.

Od deset sapóved Boshjih posebej.

§. 1. Od treh pèrvih sapoved, katere dolshnosti proti Bogu v' sebi sapopadejo.

Pr. Kaj je skusi pèrvo sapóved sapovedanu?

Od. Skusi pèrvo sapoved je sapovedanu, de imamo v' eniga Bogá veruvati, njega moliti, na njega upati, inu njega lubiti.

Pr. Kaj je v' pèrvi sapovedi prepovedanu?

Od. V' pèrvi sapovedi je prepovedanu: Nevera, molikovanje krivoverstvu, verashnu uganvanje, prasna vera, zopernia' sovrashtvu proti Bógu, nesaúplivost, ali tudi preveliku saupanje na Boshjo milost.

Pr. Ny zhes pèrvo sapoved, de Angele, inu Svetnike zhastimo, inu na nie klizhemo?

Od. De Angele inu Svetnike zhastimo, inu na pomózh klizhemo, ny zhes pèrvo sapovd; ampak je dobru inu nuznu, de Angele, inu Svetnike zhastimo, inu na nje klizhemo.

Pr. Sa kaj klizhejo katolishki kristjani Angele na pomozh?

Od. Katolishki kristjani klizhejo Angele na pomozh sato, kjer so ludem sa varhe postavleni: kjer ludy lubio, sa njih svelizhanje skérbe; sa nje profio; inu sa to, kjer Bogá vednu gledajo, tudi njemu molitu ludy naprej nosio.

Pr.

Pr. Sa kaj klizhejo katolishki kristiani tudi Svetnike na pomozh?

Od. Katolishki kristjani klizhejo tudi Svetnike na pomozh, ne kakor bi samogli is svoje lastne mozhy pomagati, ampak sa to, ker so priатели Boshji, iau tudi sa ludy pèr Bogu profio.

Pr. Ny to, de v' katolishki zerkvi podobe imamo, zhes pervo sapovd Boshjo, katera prepove podobu delati?

Od. To, de podobu v' katolishki zerkvi imamo, ny zhes pervo sapovd Boshjo: sakaj tá sapovd samú prepove podobu delati, de bi se molile.

Pr. Kakú, iuu sa kaj zhasse katolishki kristjani podobu?

Od. Katolishki kristjani zhasse podobu sa to kjer kaj zhassty vředniga, to je, eno Boshjo perfhóno, ali Mater Boshjo, ali eniga Angela, ali eniga Svetnika pred ozhy postavio. Zhasstenje ny proti podobu, ampak je proti temu obernemu, kar se skusi podobu pred ozhy postavio.

Pr. Ne greshe katolishki kristiani zhes pervo sapovd, kadar tudi svetinje, ali oslanke zhasse?

Od. Katolishki kristjani ne greshe zhes pervo sapovd, kadar svetinje zhasse, sa to, kjer te ne molio.

Pr. Kakú inu sa kaj zhasse katolishki kristjani svetinje ali oslanke?

Od.

Od. Katólishki kristjani zhaſte ſvetinje, ali oſtanke ſa tó:

1. Kjer ſo oſtanski tihisti trapel, v' ka-
terih ſo Svetniki ali ſkusi martro Bogu
ſa óffer poſtali, ali ſkusi pokóro, inu
druge dobre dela Bogú do ene viſoke
ſtopne popolnomoſti flushili:
2. Kjer bó Bóg ravnu te oſtanke po vſta-
jenji mértvih v' Nebſih vezhnu zha-
ſtitlive ſturil:
3. Kjer je Bóg ſkusi ſvetinje vezhkrat
zhudeske delal, inu ludem veliku do-
brót ſkaſal.

Pr. Kaj je v' drugi ſapóvdi prepovedanu?

Od. V' drugi ſapóvdi je prepovedanu Bosh-
jimu imenu nezhaſt ſturiti.

Pr. Kakú ſe Boshjimu imenu nezhaſt ſtury?

Od. Boshjimu imenu ſe nezhaſt ſtury:

1. Skusi vſe grehe:
2. Nar vezh ſkusi preklinjanje, kadar
ſe od Bogá, od prave vere, inu njegó-
vih Svetnikov s' ſanizhvanjam govory:
3. Kadar kdo bres potrebe, ali zelu krivu
pérſeſhe:
4. Kadar kdo Bogú ſturjene oblube pre-
lómí:
5. Kadar kdo Boshje ime bres potrebe, inu
bres poſhtovanja imenuje:
6. Kadar kdo Boshjo beſedo popázhi, ali
krivú oberne:

Pr. Kaj je v' drugi ſapóvdi ſapovedanu?

Od.

Od. V' drugi sapòvdi je sapovèdanu, de se imá Boshje ime posvezhuvati, inu s'zhaftjó isrezhi.

Pr. Kaku se Zhafty, inu posvezhuje Boshje ime?

Od. Boshje ime se zhafti, inu posvezhuje:

1. Kadar kdó od Bogá prizho zèliga svejtá serzhuu svojo vero na snanje da:
2. Kadar kdó Boga v' duhovnih, inu telesnih potrebah na pomozh hlizhe:
3. Kadar kdo s' pravizhuó pèrsego Boga na prizho poklizhe, de bi kaj verjetnu sturil:
4. Kadar se Bogú sturjene oblube svèstu spólno:
5. Kadar se Boshja besèda pridnu, inu brumnu poslusna:
6. Kadar se vse na zhaft, inu hvalo Boshjiga imèna pozhne, ali Bogu offra.

Pr. Kaj je v' tretji sapòvdi sapovèdanu?

Od. V' tretji sapòvdi je sapovèdanu v' nedèlo, kateri dan je bil shè od zhafov Apostelnov sèm k' spominu Kristusoviga vstajenja sa našh prasnik postavlen, dèlu pustiti, inn dèla bogabojezhosti dèlati.

Pr. Kaj je v' tretji sapovdi prepovèdanu?

Od. V' tretji sapòvdi je prepovèdanu:

1. Vse flushabnistku, ali klapzhovsku delu bres potrebe, inu praviga pèrpušhenja:

2. Vse

2. Vse druge opravila, katere timu dnóvu kako nezhaft sturę, ali njega posvėzhuvanjanje mudę:

§. 7. Od sedem sadnih sapovėd, katere dolshnósti proti blishnimu v' sebi sapopadejo.

Pr. Kaj je v' zheterti sapovdi sapovėdanu?

Od. V' zheterti sapovdi je sosehnu sapovėdanu, de imajo otrozi svoje starishe lubiti, poshtuvati, njim stręzhi, njim pokórnibiti v' vřim tem, kar ny super Boshje sapovdi: njim pomagati v' duhovnih, inu telesnih potrebah, inu sa nje moliti.

Pr. Kaj je v' zheterti sapovdi prepovėdanu?

Od. V' zheterti sapovdi je prepovėdanu, starisham nepokórnibiti, nje sovrashiti, ali kleti, nje v' potrebah sapustiti, ali njim shkodovati.

Pr. Kaj je otrokam oblublenu, kateri to sapovd spolnio?

Od. Otrokam, kateri to sapovd spolnio, je oblublenu dólgu shivlenje, inu de njim dobru pójde.

Pr. Kaj se imajo tiisli otrozi bati, kateri to sapovd ne spolnio?

Od. Otrozi, kateri to sapovd ne spolnio, se imajo nar vezhih zhasnih, inu vezhnih shtrafing bati.

Pr. Kaj so starishi svojim otrokam dolshny?

Od. Starishi so dolshny:

1. Svoje otroke v' pravi veri, inu drugih potrebnih snanjah, ali samy, ali skusi druge poduzhiti, inu k' strahu Boshjimu dershati:

2. Vse pohushanje, kolikor je mogozhe, odverniti, inu njim skusi negreshnu shivienje dobre isglede, ali exemple dati:

3. Sa duhovne inu telesne potrebe svojih otrok skerbeti, kar potrebujejo, perdobiti, dati, inu njim pomagati:

4. Preghenje, inu uemarosti svojih otrok ne premehtu, ne preostu, ampak vselej s' ljubosnio, inu krotkostjo poshtafati.

Pr. Sadene zheterta sapoved sraven otrok inu starishov tudi druge ludy?

Od. Zheterta sapovd ne sadene samu otroke, inu starishe, ampak tudi vse podloshne, inu vse njih duhovne inu dushelske gospofke; v' glihi vishi vse uzkenike, tudi enukoliku pershone, katere so savolo starosti, inu zhastitiga stanu zhasty vredne.

Pr. Kaj so podloshni svojim vishim inu gosposkam dolshny?

Od. Podloshni so dolshny proti svojim vishim inu gosposkam, naj bodo dobri, ali hudobni, se taku sadershati kakor otrozi proti svojim starisham. Vezhi dej!, kar je otrokam proti njih starisham sapovedanu, inu prepovedanu, je tudi podloshnim proti njih vishim sapovedanu, inu prepovedanu.

Pr. Kaj so gospóške, inu Vjhi svojim podlóshnim dolshny?

Oa. Gospóške, inu Vjhi so svojim podlóshnim, sploh rezhi, vezhi dejl tó dolshny, kar starishi svojim otrokam, sosebnu pak so dolshny svoje podlóshne pèr pravi veri obdershati, njim pravizo dojeti pustiti, inu nje pred silo inu krivizo varuvati.

Pr. Kaj je skusi peto sapóvd prepovedanu.

Od. Skusi peto sapóvd je prepovedanu ne koga drugiga, ne sebe vbyti, ali ofhkódoovati.

Pr. Kaj je she vezh skusi peto sapóvd prepovedanu?

Od. Skusi peto sapóvd je tudi jesa, fovrashtvu, pohujshanje, inu vse rashalenje blishniga prepovedanu.

Pr. Kaj je skusi pęto sapóvd sapuvędanu?

Od. Skusi pęto sapóvd je sapovędanu:

- 1. Myr inu spravo s' vsakim, tudi zelu s' temi dershati, kateri so nals rashalili:*
- 2. Vsakimu dobre isględe ali exemple dati:*
- 3. Blishnimu duhovne, inu telešne dobrote fkasati.*

Pr. Kaj je skusi shešto sapóvd prepovedanu?

Od.

Od. Skusi fhešto sapovd je prepovedanu sploh vse nezhistu djanje, obnašanje, besede, radovolnu dopadajenje, inu pèrvo-
lenje pèr nezhistih mislih, inu shelah, tu-
di vse, kar k' nezhistosti napeluje.

Pr. *Kaj napeluje k' nezhistosti?*

Od. K' nezhistosti napeluje nesramnost, v' noshi, lenoba, goltnost v' jedi inu piazhi, prepriasnú puzhanje s' pèrhonami drugiga spola, nesdershnost svojih ozhy, inu bran-
je nezhistih buku.

Pr. *Kaj pride večši dejl is gręha nezhistosti?*

Od. Is gręha nezhistosti pridejo ti hudi na-
stopki:

1. Posablenje na Bogá,
2. Slepota na pameti,
3. Oterpnenje na voli,
4. V' zhasi odstop od vere,
5. Shkodlive inu ostudne bolesui na te-
lesi,
6. Savolo te pregrehe so bile tudi vezh-
krat zele dëshele, mejsta, inu narodi
grosovitnu od Bogá shtrafani,

Pr. *Sa kaj je v' ti sapovdi kakor v' svetim Pis-
mi stoji, sosebnu, inu ozhitu preshestvu prepo-
vedanu?*

Od. Preshestvu je v' tej sapovdi sosebnu,
inu po glasu besedy prepovedanu sato, kir
teiste pèrhone, katere sakon prelomio,
sraven ostudne pregrehe nezhistosti tudi
pregreho krivize sture.

Pr.

Pr. Kaj je skusi šestlo sapovd sapovedanu?

Od. Skusi šestlo sapovd je sapovedanu, na teleci, inu na dušni zhiftu te sadershati, tudi zelú v' mislih, besedah, inu v' sadershanji; je tudi sapovedanu vseh gresnih perloshnost se varuvati.

Pr. Kaj je skusi sedmo sapovd prepovedanu?

Od. Skusi sedmo sapovd je prepovedanu, tatvina, golúfia pèr mèri inu per vagi, nasaj dèrshanie ptujiga blagá, inu saflushene plazhe, krivizhni zhinshi inu dobizhki, inu vse pohkodovanje blishniga na njegovim premoshenji, inu na njegovih pravizah.

Pr. Kaj je skusi sedmo sapovd sapovedanu?

Od. Skusi sedmo sapovd je sapovedanu vsakimu, kar je njegovu, pustiti, dati, inu sturiti, odlastnemu ali vkradenu nasai dati, inu sa sturjeno shkodo so pet dosti sturiti.

Pr. Kaj je skusi osmo sapovd prepovedanu?

Od. Skusi osmo sapovd je prepovedanu krivu prizhovanje, kriva toshba, vse lashe tudi v' shali, inu v' potrebi, obrèka, opravljanje, krivu natolzuvanje, ali domishlivanje, prenagla sodba, podpihovanje.

Pr. Kaj je skusi osmo sapovd sapovedanu?

Oh. Skusi osmo sapovd je sapovedana resniza, serzavidnost v' nashim govorjenji, inu djanji, varvanje dobriga imena nashiga blishniga,

niga, nasajjemanje kriviga obdolshenja,
inu opravlanja.

Pr. Kaj prepovaujejo dve sadne sapóvdi?

Od. Dve sadne sapóvdi prepovdujejo vse poshelenje tuga, kar je drugih.

Pr. Kaj je skusi dve sadne sapóvdi sapovedanu?

Od. Skusi dve sadne sapóvdi je zhistost serzá, krotenje hudiga poshelenja sapovedanu, fosebnu pak nobeniga poshelenja do tega imeti, kar ny nashe.

Pr. Sa kaj je Bog tudi nashe poshelenje Postavi podvergel?

Od. Bóg je tudi nashe poshelenje Postavi podvergel, de bi nam skasal:

1. De je on Gospód zhes nashe serzá,
2. De njemu ny nizu skritu vliga tega, kar se v' naših serzih godi,
3. De je njegóva Postava imenitnishi, ku vse zhloveshke postave, katere samú nashe vunajnu djanje, te pak tudi nashe notrajnu zhutenje ravhati samór jo.
4. De k' satrenju gréha je potrebnú, njega she v' njegovim isvirki, kateri je hudú poshelenje, saduliti.

Pr. Kai se uzhimo is drugih sadnih sapoved?

Od. Is drugih sadnih sapóved se uzhimo, de móre kristian ne samú od svunaj njemu naprejpisane dolshnosti spolniti, ampak tudi od snótraj vólo imeti, tó je, is zeli-

ga serzá pèrpravlen biti, vse sturiti, inu
pustiti, kar je sapovèdanu, ali prepovè-
danu?

*Pr. Kaj je Bóg tem oblubil, kateri njegóve sa-
póvdi dershe?*

*Od. Bóg je tim, kateri njegóve sapóvdi der-
she, vezhnu shivljenje, inu tudi na tim
svejti obilni shègen oblubil.*

IV. RASDELENJE.

Od zerkvenih Sapóvd sploh.

Pr. Imá katólifhka Zerku oblast sapóvdi dajati?

*Od. Katólifhka Zerku imá oblast sapóvdi da-
jati, inu tó od Jësusa Kristusa.*

*Pr. Smó dolshny zerkvene sapovdi spolniti? inu
sa kaj?*

*Od. Dolshny smó zerkvene sapovdi spolniti
sa to:*

1. Ker nam zheterta sapóvd Boshja dolsh-
nost naloshi, duhóvsko, inu dushel'sko
gopósko p slushati,

2. Ker je Kristus nash Boshji postavodaja-
vez, v' E'ngelji raslozhnu sapovèdal,
Zerku poslushati.

Pr.

*Pr. Koliku je zerkvenih sapoved, katere se imajo
lososebnu vediti, inu dershati?*

*Od. Sapovdi Zerkvene, katere se imajo so-
sebnu vediti, inu dershati, so te pet:*

1. Ti imash sapovedane prasnike pras-
nuvati.

2. Ti imash ob nedelih inu prasnikih sveto
Masho s' spodobno andohjo flishati:

3. Ti imash sapovedane postne dny dersha-
ti, kakor shiridesetdauki post, shtiri
kvatre inu druge sapovedane poste, tu-
di ob Petkih, inu Sabbotih mesne jedy
se dershati.

4. Ti imash vsaku lejtu nar-main enkrat
napre postavlenimu spovedniku se spo-
vedati, inu ob Velikonozhnim zhafi
svetu Reshnu Telu prejeti.

5. Ti nimalh ob prepovedanih zhafih sva-
tovshino obhajati.

V. RASDELENJE.

Od zerkvenih sapovd posebej.

§. 1. Od pervih dveh zerkvenih sapovd.

A Perva zerkvena sapovd: *Ti imash sapove-
ne prasnike prasnuvati?*

Pr. Kaj sapove Zerku skusi pervo sapovd?

*Od. Skusi pervo sapovd sapove Zerku pras-
nike ravnu taku prasnuvati, kakor ne-*

dele; tedaj tudi ob prasnikih pozhivati, ne delati, ampak brumne dela dopèrnafhati.

Pr. Kaj prepove Zerku skusi prvo sapóvd?

Od. Skusi prvo sapóvd prepove Zerku ob prasnikih sturiti, kar je ob Nedèlih prepovedanu, namrezn:

1. Vse slushabnu inu hlapzhovfku delu bres potrebe inu praviga prpufhenja, kateru delu je ob prasnikih ravnu kakòr ob Nedèlih zel dan prepovedanu:

2. Take opravila, inu veselja, katere takimu dnovu ali nezhaft sturè, ali pak njega posvezhuvanje nasaj dèrshe.

B. Druga zerkvena sapóvd: Ti imash ob nedèlih inu Prasnikih sveto Masho s' spodobno andohtjo slishati?

Pr. Kaj je v' drugi zerkveni sapovdi sapovedanu?

Od. V' drugi zerkveni sapóvdi je sapovedanu ob nedèlih inu Prasnikih zelo sveto Mashno s' andohtjo slishati.

Pr. Kaj se ima she sturiti, zhe se hòzhejo nedele, inu Prasniki po zili, inu konzi Zerkve posvezhuvati?

Od. Zhe se hòzhejo nedele inu Prasniki po zili inu konzi Zerkve posvezhuvati, se ima sravèn svete Mashe tudi Pridiga samèrk-livu poslushati, tveti Sakramenti Pokò-re, inu Rèshnjga Telefa prejeti, duhóvne bukve

bukve brati, popoldanska Boshja flushba obiskati, inu druge dobre dela delati.

Pr. Sa kaj so prasniki Gospodovi, presvete Divize, inu drugih Svetnikov postavljeni?

Od. Prasniki Gospodovi so k' spominu svetih skrivnost, katere se ob takih dnovih prasnjujejo, postavljeni: prasniki pak presvete Divize, inu drugih Svetnikov k' sahvali sa velike gnade, katere jim je Bog dodejil, k' spominju njih zhednost, inu k' nashimu opominjanu po njih stopinjah hoditi.

Pr. Kaj ima katolishki kristjan po zili, inu konzi Zerkve ob Prasnikih sturiti?

Od. Ob Prasnikih ima katolishki kristjan:

1. Gnade, katere so bile zhloveshkinu rodu sploh, ali Svetnikom posebau dodelene, andohtlivu premishluvati, inu sa nje Boga sahvaliti:
2. Zhednosti Svetnikov kakor islede, ali exemple premisliti, katere on posneti ima:
3. Skusi njih proshjo per Bogu v' svojih potrebah pomozh jiskati.

Pr. Kaj je skusi drugo zerkveno sapovd prepovedanu?

Od. Skusi drugo zerkveno sapovd je posebnu lenoba v' flushbi Beshji od Nedelih inu Prasnikih prepovedana, kakor

1. Kadar se ne slishi zela Masha, ali ne s' andohtjo, ali kadar se malu kadaj k' Pridigi gre:

2. Kadar se z hafs sapovedane flushbe Boshje s' jedjo, s' piazho, s' jigro, ali s' drugim veselvanjam potrekná; kar od Boshje flushbe nasaj dershy.

I. Od svete Mashe.

a. Kaj je sveta Masha, inu kaj se v' tejisti gody.

Pr. Kaj je sveta Masha?

Od. Sveta Masha je nekrivavi offer nóviga Testamenta, vedni spomin krivaviga ofra, kateriga je Jesus Kristus na krishi opravil.

Ps. Sa kaj je sveta Masha imenuje offer?

Od. Sveta Masha se imenuje offer sa tó, ker se v' tejisti Bogu vsigamogózhimu telú, inu kry Jesusa Kristusa na Altarji ofruje.

Pr. Sa kaj se sveta Masha imenuje nekrivavi offer?

Od. Sveta Masha se imenuje nekrivavi offer sa tó, ker se v' tejisti kry ne preлива, kakòr se je na krishi sgodilu.

Pr. Kdo je offer svete Mashe postavil?

Od. Jesus Kristus je offer svete Mashe per sadni vezherji postavil.

Pr. Kakú je Jesus Kristus offer svete Mashe postavil?

Od.

Od. 1. Jesus Kristus je vsel kruh, inu kelh s' vinam:

2. Je shegnal obóje, inu je rekal zhes kruh: *To je moje telú*, inu zhes kelh: *Ta je kelh noviga testamenta v' moji krivi:*

3. Je dal obóje prizheózhim Apóstelnam ushiti:

4. Je ukasal: **TO STURITE K' MOJMU SPOMINU.**

Pr. Sa kaj je Jesus Kristus offer svete Mashe poslavlil?

Od. Jesus Kristus je offer svete Mashe postavil:

1. De bi svoji zerkvi en resnizhni inu lastni offer do konza svejtá sapustil:

2. De bi vedni spomin krivaviga offera na krishi v' svoji Zerkvi obdèrshal:

3. De bi nam posebnu snaminje svoje ne-skonzhne lubesni dál.

Pr. Kdo ofruje v' katólishki Zerkvi offer S Mashe?

Od. Pèr sveti Mashe offera na eno nevideó-zho visho Jesus Kristus sam sebe svojnu nebeshkimu Ozhetu sa nafs: videózhe pak opravi offer Masnik.

Pr. Kakushni raslozhik je med offeram Jesusa Kristusa na krishi, inu med offeram S. Mashe?

Od.

Od. Offer S. Mashe je ravnu taisti offer, kateriga je Jesus Kristus na krishi opravil: samú v' vishi offeruvanje je rasložnik. Na krishi je Jesus Kristus svojo kry prelyl, per offeri S. Mashe ny kry prelyta.

Pr. Kakú opravi Mashnik offer S. Mashe?

Od. Mashnik opravi tá svet offer takú, de ravnu tó dela, kar je Jesus Kristus per sadni vezherji delal.

1. Usame kruh, inu kelh s' vinam:
2. Shegna obóje, inu isrezhe ravnu teiste besede Jesusa Kr. skusi katere se spremenenje kruha, inu vina v' telú inu kry Jesusa Kristusa sgody:

3. Saushie telú, inu kry Jesusa Kristusa sam, inu da obóje pod podóbo kruha tudi vernim, kadar se hózhejo obhajati, saushiti.

Pr. Sa kaj opravi Mashnik offer S. Mashe?

Od. Mashnik opravi offer S. Mashe:

1. De bi svoje sposnanje nar vishiga gospostva, inu oblasti na snanje dal, katero Bog zhes vse stvary imá:

2. De bi Bogá sa vse njegóve dobróte sa-hvalil:

3. De bi od Bogá odpushanje grehov sa-dóbil:

4. De bi od Bogá vse teiste gnade, katerih potrebujemo, isprofil.

Pr.

Pr. Komú se offer S. Mashe offruje?

Od. Ofer S. Mashe se samú Bogú ofruje, inu more ofruvati.

Pr. Se ofer S. Mashe tudi Svetnikam na zhašt ofruje?

Od. Ofer S. Mashe se fizer tudi h' zhašti inu spomínu Svetnikov opravla, al mashnik tam ne ofruje Svetnikam, temuzh samú Bogú.

Pr. Sa kaj se ofer S. Mashe Svetnikam na zhašt ofruje?

Od. Ofer S. Mashe se Svetnikam na zhašt sa to ofruje:

1. De Bogá sahvalimo sa gnade, katere je Svetnikam škasal:

2. De Svetnike na pomozh poklizhemo, de bi svojo prošno s' našo molitujo per Bogu sdrushili.

Pr. Sa kogá offer S. Mashe Mashnik offruje?

Od. Offer S. Mashe Mashnik sa shive, inu mértve offruje.

b. Kakú se ima svęta Masha slishati.

Pr. Kakú se ima svęta Masha slishati?

Od. Masha se ima zęla slishati; ne sme se nobedën imeniten dejl teiste is lastne savi-kérnosti samuditi: ny sadošti prizheózh biti, kadar se taista bere, ona se móre tudi 1. samerklivu, 2. sposhtlivu, 3. an-dohtlivu slishati.

Pr.

Pr. Kaj se rezhe sveto Mashe samerklivu slisnati?

Od. Sveto Mashe samerklivu slisnati se rezhe nobeniga radovolniga rastresenja imeti, na dejle svete Mashe gledati, s' svojim duham per Bógu biti.

Pr. Kaj se rezhe sveto Mashe sposhtlivu slisnati?

Od. Sveto Mashe sposhtlivu slisnati se rezhe, per sveti Mashe s' spolóbnim dershanjam teleša, inu s' isglednim ponoshenjam biti. Tedaj je treba,

1. Kadar se Evangeli bere, stati, inu sveti krish sturiti:

2. Per posdvigovanji poklekniti, inu tazhafs ravnu kakor per obhayli na persi povdariti:

3. Se nimamo per Mashe bres potrebe osirati:

4. Se imajo tudi vse druge nespodóbnosti, kakor shepétanje, inu smejanje opustiti.

Pr. Kaj se rezhe Mashe andohtlivu slisnati?

Od. Mashe andohtlivu slisnati se rezhe, med Mashe, slasti per nje imenitnih dejlih Bógá is serza, inu s' ponishnostjo moliti, inu sa prežete dobróte sahvaliti.

Pr. Kateri so nar imenitniški dejli svete Mashe?

Od. Nar imenitniški dejli svete Mashe so Evangelij, Offruvanje, Posdviguvanje, inu Obhaylu.

Pr. Kaj se ima per Evangeliji sturiti?

Od. Per Evangeliji se imámo spómnniti, de je dolshuóšt nauke. S. Evangelia snati, tudi pred zelim svejtam hvaliti, sa teiste se obnafhati, inu po njih shiveri.

Pr. Kaj imamo per offruvanja sturiti?

Od. Per offruvanji imamo nafho misel, s' miseljo Masnikovo skleniti, inu sebe Bogú offrati.

Pr. Kaj imamo per posdviguvanji sturiti?

Od. Per posdviguvanji imamo Jesusa Kristusa pod podóbo kruha, inu vina meliti, inu na pèrfti terkajózhi povedati, de so nafhi grehi smerti Jesusa Kristusa krivy. Tudi imamo grehe obshaluvati, inu vero, upanje, inu lubęsen obuditi.

Pr. Kaj se ima per obhayli Masnikovim sturiti?

Od. Per obhayli Masnikovim, zhe se kdó v' djanji ne obhaja, ima tó na duhóvno visho sturiti: tó je, on móre shele imęti, reshnu telú Jesusa Kristusa vřednu prejeti.

2. Od Pridig.

Pr. Kaj she slishi sizer k' Boshji slushbi?

Od.

Od. Pridiga, poslušanje besede Boshje tudi
služi k' Boshji službi.

Pr. Sa kaj je imajo pridige poslušati?

Od. Pridige se imajo poslušati sa tó:

1. Ker se v' Pridigah Boshja beseda islága:
2. Ker malukateri zhlovek resnize od ve-
re zhistu, inu dofti na tanku vej: sakaj
njih veliku v' mladosti ne poslušha sa-
dofti dólgu, inu samerklivu nauk, v'
katerim se uk od vere, inu sadershan-
ja obilnišhi naprej nóti.

Pr. Sa kaj je treba pridige poslušati, de si lih bi kdó
she s' tem bol v' veri poduzhen bil?

Od. Pridige je treba poslušati, de filih bi kdó
she s' tem bol v' viri poduzhen bil, sa tó:

1. Ker lohka spet posabi, kar je kdó od
vere snal:
2. Ker se doftokrat opuisti tó, kar je kdó
dolshan sturiti, kadar ny k' temu opo-
minjan, inu obuden.

Pr. Kaj ima taisti sturiti, kateri hózhe is Pridig
kaj prida dosezhi?

Od. Kateri hózhe is Pridig kaj prida dosezhi,
móre:

1. Bres rastresenja prav svestu poslušha-
ti:
2. Tó, kar se pove, móre na sebe, inu
ne na druge obernici;

3. Sadnizh móre pravo vólo imeti, inu se poskerbeti, nauke Pridigarjove spól-niti.

3. Od popoldanske slushbe Boshje.

Pr. V' kom stoji popoldanska slushba Boshja?

Od. Popoldanska slushba Boshja stoji vezhi dejl v' Vezhernizah, inu po raslózki zerkva tudi v' drugih andoktih; kakor so, Pridige, Kristianski nauk, Roshenkranz, Litanye, inu sveti shegen.

Pr. Kaj je sveti Roshenkranz?

Od. Roshenkranz je ena v' katolishki Zerkvi gori perpravlena visha molitve, kateri je is Apostolske vere, is eniga shtevila Ozhenashov, inu Zheshenafimary slosnena.

Pr. Sa kaj je bil Roshenkranz v' katolishki Zerkvi gori perpravlen?

Od. Roshenkranz je bil v' katolishki Zerkvi gori perpravlen k' bol pogóstimu spominu skrivnósti uzhlovezhenja, terplenja, inu od mertvih vstajenja Jesusa Kristusa: te skrivnósti so v' Apostolski veri sapopadene, inu so tudi dostikrat she posebej imenováne. Roshnikranz je tudi k' zhaсти pre-svete Divize Marie gori perpravlen.

§. 2. Od treh sadnih zerkvenih sapóved.

C. Tretja zerkvena sapóvd: Ti imash sapóvedane poslne dny dershati, kakor shtirideset.

Jetdanski post, štiri kvatre, inu druge sapovedane poste, tudi ob Petkih, inu Sabbotah mesne jedy se sdershati.

Pr. Kaj sapove tretja zerkvena sapovd?

Od. Tretja zerkvena sapovd sapove, de se imamo ob Petkih inu Sabbotah od Mesnih, ob drugih sapovedanih postih pak tudi od vse shlah mlezhnih, inu jajzhnih jedy sdershati, zhe bi ne bil morebiti ushitik takih jedy she skusi veljajozho, inu pofotno navado, kakorhna je v' vezhim dejli Nemshkih dushel gori perpravlena, perpushen.

Pr. Se tretja zerkvena sapovd skusi to zelu spolni, kadar se kdo ob sapovedanih postih samu od prepovedanih jedy sdershy?

Od. De se tretja sapovd zela spolni, moremo ob sapovedanih postih sebi tudi kaj pertergati; kateru perterganje v' tem stoji, de se zhes dan samu enkrat do fitiga vajemo.

Pr. Je vlaki dolshan ob petkih inu jabbotah, tudi ob drugih sapovedanih postih mesne jedy se sdershati?

Od. Sledni, kateri nima praviga verpushenja melu jesti, je do shan ob petkih, tudi ob drugih sapovedanih postih, mesnih jedy se sdershati.

Pr. Kateri niso dolshny ob postih dneh sebi kaj pertergati?

Od. Mlady ludje, kateri she niso eno inu dvajset lejt stari, inu vsi tusti, kateri bres ne maj-

majhine shkóde svojga sdravja se ne mórejo postiti, si niso dolshny ob sapovedanih postih kaj pertêrgati.

Pr. Je taisti, kateri imá perpushenje mesu jesti ob sapovedanih postih, she prost od dolshnosti sebi kaj pertergati?

Od. Taisti, kateri imá perpushenje mesu jesti, ny prost od dolshnosti sebi ob sapovedanih postih kaj pertêrgati, sa tó, ker je raslózhih med perpushenjam mesu jesti, inu med perpushenjam sebi nizh pertergati.

Pr. Od kogá se moremo sdershati ob postnih dneih po zili inu konzi Zerkve?

Od. Po zili inu konzi Zerkve se móremo ob postnih dneih od vsiga ropotniga veselja sdershati: sakaj postni dnovi so dnovi pokóre.

D. Zheterta zerkvena sapóvd: Ti imash vsiku leitu nar majn enkrat napreipostulenimu Spovedniku se spovedati, inu ob Velikanozhnim zhasi szetu Reshnu Telú prejeti.

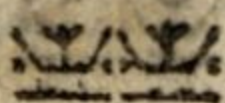
Pr. Kaj sapove zheterta zerkvena sapóvd?

Od. Zheterta zerkvena sapóvd sapove vsakejtno spóved, inu tudi Obhaylu ob Velikanozhnim zhasi.

E. Peta zerkvena sapóvd: Ti nimash ob prepovedanih zhasih svatovshino obhajati?

Pr. Kaj je skusi peto zerkveno sapóvd prepovedanu?

Od.

Od. Skusi pęto zerkveno sapóvd je prepovedanu od perve Adventne Nedęle do prasnika svetih Krajlov, inu od pepelnizhne frede do perve Nedęle po Veliki Nozhi svatovshino obhajati.

Pr. Sa kaj so svatovshine ob tih zhasih prepovedane?

Od. Svatovshine so ob tih zhasih prepovedane sa tó, de bi my te zhasc s' andohtjo, inu s' dęlmi pokóre dopernesili, inu teiste skrivnósti bres rastrešenja premishluvali, katere nam Zerku takrat pred ozhy postavili; od tiga nafs pak vęzhi deji per svatovshinah gori pępravlene thege inu rastvešlenja nasaj dęrshe.

ZHETERTA POSTAVA.

OD SVETIH SAKRAMENTOV.

I. RASDELENJE.

Od Svetih Sakramentov sploh.

Pr. Kaj je en Sakrament?

Od. En Sakrament je videózhc snaminje nevideózhc gnade, kateru je od Kristusa Gospóda nashig k' nashimu posvezhvanju postavleni.

Pr. Sa kaj se imenujejo sveti Sakramenti videózhc snaminja?

Od.

Od. Sveti Sakramenti se imenujejo videózne snaminja sato, ker je per vsakim Sakramenti enekaj, kar se vidi, ali na kako visho zhuti: taku se vidi per svetim Kersti voda.

Pr. Sa kaj se imenujejo sveti Sakramenti snaminja?

Od. Sveti Sakramenti se imenujejo snaminja sa to, ker is Kristusoviga goripostavlana skusi vunajne rezhy notrajnu posvezhvanje, kateru sture, pomenijo.

Pr. Kakii smo skusi svete Sakramente posvezheni?

Od. Skusi Sakramente smo posvezheni, ker nam eni navadnu posvezhujozho gnado, inu opravizhenje, ali ozhishenje dodejle, drugi pak to gnado v' nals mozhnejshi sture.

Pr. Skusi katere Sakramente nam je posvezhujozha gnada, inu opravizhenje navadnu dodelenu?

Od. Posvezhujozha gnada, inu opravizhenje nam je navadnu skusi Sakramente svetiga Kersta, inu svete Pokora dodelenu.

Pr. Kakii se Kerst, inu Pokora sato ime uieta, ker nam navadnu posvezhujozho gnado dodelita?

Od. Ker nam Kerst, inu Pokora posvezhujozho gnado navadnu dodelita, se imenujeta Sakramenta mertvih: sakaj ona

obudita gręšhnika , kateri je na duhóvno visho mertu , k' vezhnimu shivlenju.

Pr. Kaki se imenujejo Sakramenti , kateri posvezhujozho gnado v' nafs mozhnejshi sturę ?

Od. Sakramenti , skusi katere je posvezhujozha gnada v' nafs mozhnejshi sturjena, se imenujejo Sakramenti shivih.

Pr. Sa kaj se ti Sakramenti imenujejo Sakramenti shivih ?

Od. Se imennjejo Sakramenti shivih sa tó, ker tiisti , kateri nje preimejo, posvezhujozho gnado , v' kateri shivljenje dushe stoji, she imeti mórejo.

Pr. Kateri so Sakramenti shivih ?

Od. Sakramenti shivih so : S. Firma : S. Reshnu Teló : S. Póslednu Olje : S. Mashnikovu shegnuvanje : S. Sakon.

Pr. Kaj se ima she vediti od Sakramentov ?

Od. Od Sakramentov se ima she vediti :

1. De slehèrni Sakrament tudi lvojo lastno gnado dodèly :

2. De Sakrament svetiga Kèrsta, svete Firme, inu Mashnikoviga shegnovanja dushi neisbrilivu snaminje utifnejo ; savólo tiga snaminja ne móre kristian en tak Sakrament vezh ku enkrat velajózhe, inu bres smèrtniga greha prejeti.

Pr.

Pr. Od kod imajo Sakramenti mózh k' djanju ?

Od. Sakramenti imajo mózh k' djanju od svojiga Sazhętniga Jesusa Kristusa.

Pr. Koliku je Sakramentov, inu kakó se imenujejo ?

Od. Sakramentov je sedem, ony se imenujejo:

1. Kęrst,
2. Firma,
3. Ręshnu Telú,
4. Pokóra,
5. Póllednu Olje,
6. Mashnikovu shegnuvanje,
7. Sakon.

II. RASDELENJE.

Od Sakramentov posebej.

§. 1. Od Sakramenta S. Kęrsta.

Pr. Kaj je svęti Kerst ?

Od. Kęrst je pęrvi, inu nar potrebnishi Sakrament, v' katerim je zhlovék skusi vodó inu Boshjo besędo od poęrbaniga gręha, inu vsih drugih sturjenih gręhov, zhe je katęre pred Kęrstam sturil, ozhisben, inu je v' Kristusu, kakor nova stvar k' vęzhnimu shivljenju sopet rojen, inu posvęzhen.

Pr. Sa kaj se imenuje S. Kerst pęrvi Sakrament ?

Od. Kérst se imenuje pèrvi Sakrament sa tó, kër móre zhlovek prej keršhen biti, prejden samóre en drugi Sakrament prejeti.

Pr. Sa kaj se sveti Kérst imenuje nar potrebnishi Sakrament?

Od. Kérst se imenuje nar potrebnishi Sakrament sa tó, kër bres Kérsta ne more nobeden, ja zèlu noben otrok svelizhan biti.

Pr. Kaj stury, ali doperneje Sakrament S. Kersta?

Od. Sakrament S. kersta stury ali doperneje:

1. Odpushanje poçrbaniga greha, inu vsih drugih pred kèrstam sturjerih grèhov, tudi vsih vezhnih, inu zhasnih shtrafing:

2. Nafhi dufhi je v' timistim Boshja gnada dodejlana, skusi katero opravizheni, ali ozhifheni, otrozi Boshji, inu dèdizhi, ali erbi vezhniga svelizhanja postanemo:

3. Ty, kateri Kérst prejmejo, stópio v' Zerku, inu postanejo udi teiste:

4. Dufhi je enu neisbriflivu snaminje utifvenu, sa tega vólo se tudi ne móre Kérst vezh ku enkrat velajózhe, inu bres smertniga greha prejeti.

Pr. Kaku samorejo pak odrasheni ludje svelizhani biti, kateri nimajo perloshnosti Sakrament S. Kersta v' djanji prejeti?

Od. Odrasheni ludje, kateri nimajo perloshnosti Sakrament Kérsta v' djanji prejeti, samorejo svelizhani biti:

1. Skusi Kèrst shela:

2. Skusi Kèrst krivi.

Pr. V' kom stoji Kèrst shela?

Od. Kèrst shela stoji v' gorezhim poshelenji Sakrament S. Kersta, zhe bi mogózhe bilú, prejeti. Per tim poshelenii pak se móre popóluama lubesén proti Bogu, inu pravu shaluvanje zhes sturjene grehe obuditi.

Pr. Kaj je Kèrst krivy?

Od. Kèrst krivy stoji v' tem, kadar nekèrshen, kateri tizer Sakrament kèrsta prejeti hózhe, pak ne móre, svojo kry, inu shivljenje sa Bogá, inu sa véro da.

Pr. Kdo samore kerstiti?

Od. V' fili samóre vsaki kèrstiti; svunaj te pak imajo samú Shkófi, inu Fajmashtri pravizo kerstiti, s' njih pérpushenjam pak samórejo tudi drugi Mashniki, inu Djakoni, ali duhóvni shést shégnov kerstiti.

Pr. Kaj móre taisti sluriti, katèri kersti?

Od. Kateri Kersti, móre

1. Misel imèti po postavlenji Jesusa Kristusa kerstiti:

2. On móre pérshono, katero karstúje, s' pitno ali pravo vodó obliti:

3. Med oblivanjam te beséde rezhi: Jest te kerstim v' imèni Ozhèta, inu Sina, inu Svetiga Duha.

Pr.

Pr. Kaj more odraslen zhlovèk sturiti, kateri hozhe keršhen biti?

Od. Odraslen zhlovèk, kateri hozhe keršhen biti, more

1. Nar potrebnishi resnize od vere vediti inu te resnize veruvati:

2. Vólo imeti en ud Zerkve Jesusa Kristusa postati:

3. Svoje grêhe obshalovati:

4. Naprejvsetje imeti, inu raslòzhnu oblubiti do konza kristiansku shiveti.

Pr. Kdo oblubi per otrozih, kateri she samy oblubiti ne morejo?

Od. Botri oblubio v' imeni otrok, katere is kersta sdvignejo, vse spolniti, h' zhemur teiste kerst saveshe.

Pr. Smo tudi dolshny oblubo botrov dershati?

Od. Dolshny smo oblubo botrov dershati; ja se spodobi zelu, de se per Kersti sturjena obluba vezhkrat ponovy.

Pr. Kakú se sná per Kersti sturjena obluba ponoviti?

Od. Per kersti sturjena obluba se sna na to visho ponoviti: Verujem v' Bogá Ozhe-ta, Sina, inu Svetiga Duha. Verujem v' Jesusa Kristusa, Sina Boshjiga edyniga, kateri je Bóg inu zhlovek skupej, kateri je zhloveški ród skusi svoje terplenje, inu smert odrešhil. Verujem vse, kar je Bóg rasodel, kar so Jesus inu nje.

njegóvi sveti Apostelni uzhili, inu kar katólifhka Zerku, katerere ud jest biti, inu do smerti oftati shelym, sa veruvati naprej postavi. Se odpovem is zeliga serza Hudizhu, njegovimu napuhu, inu vfima njegovimn djanju. Se odpovem tudi ufim greham, bahanju, inu fim sapelivim ukam tiga svejta. Jest ufim perpravlen po kristiansku shiveti Bóg me poterdi v' mojim naprejsvetji s' svojo mogózho gnado. Amen.

Pr. Kadaj se spodobi per Kersti sturjeno oblubo ponoviti?

Od. Per Kersti sturjeno oblubo se spodóbi ponoviti:

1. Kakor hitru k' pameti pridemo:
2. Pred sveto Firmo:
3. Na oblejtnizo svojga rojstva:
4. Vezhkrat v' svojm shivlenju, slasti pak pred spóvdjo, inu ohaylam.

Pr. Kaj so botri dolshny sturiti?

Od. Botri so dolshny teiste, katerere so is Kersta sdvignili, per pomankanji, ali sanikernosti starishov v' kristianski veri dobru poduzhiti: prepovedanu je pak botram ne s' temi, katerere so is Kersta sdvignili, ne s' njih starishi v' sakon stopiti, sa tó, ker en tak sakon sa vólo duhóvne shlahte, katero je Zerku med temi pershónami postavila, nizm ne veljá.

§ 2. Od Sakramenta Firme.

P. Kaj je sveta Firma?

Od. Sveta Firma je en Sakrament, v' katerem je keršteni zhlovek skusi sveto krishmo, inu Boshjo besedo od svetiga Duhá v' gnadi poterjen, de svojo vero stanovitnu vun pove, inu po tejisti shivy.

Pr. Kaj stury S. Firma?

Od. Sveta Firma mozhnejshi stury posvezhu-józhe gnade, inu dodely she tó posębno gnado, de keršteni zhlovek vero stanovitnu na snanje dá, inu po tiisti shivy: tudi utisne dushi enu neisbrislivu snaminje; sa tega vólo tudi ne móre zhlovek vezh ku enkrat firman biti.

Pr. Je sveta Firma k' svelizhanju zelu potrebna?

Od. Sveta Firma ny k' svelizhanju zelú potrebna; vendar savolo nje mozhy njó taisti ne sme samuditi, kateri ima perloshnost njo prejeti.

Pr. Kdo dely Sakrament S. Firme?

Od. Navadnu delę Sakrament Firme samu Shkófi.

Pr. Kakú móre zhlovek perpravlen biti, kadar hózhe sveto Firmo vřednu prejeti?

Od. De se S. Firma vřednu prejimé, mórejo sosebnu odrasheni v' veri, inu v' tem, kar ta Sakrament sadęne, dobru podu-
zhe-

zheni, inu v' stani gnade biti; ony se mó-
rejo tudi skusi molitu, inu druge dobre
dela k' timu istimu perpraviti.

Pr. Se tudi k' Firmi botri isvolio?

*Od, Tudi k' Firmi se isvolio botri. Med bo-
tri, inu firmanim, kakor tudi med njego-
vimi starishami sa volo goriperpravlene
duhovne shlahte sakon ne móre veljati.*

§. 3. Od presvetiga Sakramenta Resh- niga Teleša, ali Altarja.

P. Kaj je Sakrament svetiga Reshniga Teleša?

*Od. Sakrament svetiga Reshniga teleša je
nar svetejšhi Sakrament; on je pravu te-
lú, inu prava kry nashiga Gospóda Jesusa
Kristusa pod podobami kruha inu vina.*

Pr. Sa kaj se imenuje tá Sakrament nar svetejšhi?

*Od. Sakrament svetiga reshniga teleša se ime-
nuje nar svetejšhi sa tó, ker ne samú
kakòr drugi Sakramenti zhloveka posvety,
ampak tudi Jesusa Kristusa sazhetnika vse
svetósti v' sebi imá.*

*Pr. Sa kaj se ta Sakrament imenuje Sakrament
Altarja?*

*Od. Se imenuje Sakrament Altarja sa tó,
ker se na Altarji premenenje sgody, skusi
kateru Jesus Kristus prizheózh postane.*

Pr. Kakú se sgody tó premenenje?

Od.

Od. Tó premenenje se sgody; kadar Maslnik pèr ívèti Masli zhes kruh besede Kristusove isrezhe: **TO JE MOJE TELU;** inu zhes vinu tudi Kristusove besede: **TA JE KELH MOJE KRIVY.**

Pr. *Kakú inu kaj sture te od Maslnika isrezhene besede?*

Od. Te od Maslnika isrezhene besede sture po Kristusovi vsigamogózhi vóli, de kruh ny vezh kruh, ampak Telú Jesusa Kristusa, vinu ny vezh vinu, ampak njegóva kry: vènder ostanejo podóbe kruha inu vina nepremenene.

Pr. *Kaj se sastopi pod podóbami kruha inu vina?*

Od. Pod podóbami kruha, inu vina se sastopi tó, kar se od svunaj na Sakramenti skusi pòzhutke vé, namrezh tó, kar se vidi, belošt, pokús, inu duh kruha, inu vina, kar vse nepremenenu ostane, aku lih pod tem podóbami ny vezh kruh inu vinu, ampak je pravu teló, inu prava kry Jesusa Kristusa prizheózha.

Pr. *Kakú sta telú inu kry Jesusa Kristusa v' Sakramenti Reshniga teleja prizheozha?*

Od. 1. Pod podóbami kruha je shivu teló Jesusa Kristusa, tedaj tudi njegóva kry, inu njegóva dusha prizheózha:

2. Pod podóbami vina ny samu kry, ampak tudi telú Jesusa Kristusa; on je pod vsako podóbo, inu tudi nar main-
shim

shim dejlam testihih zel kakor Bóg inu zhlovek prizheózh.

Pr. Kaj se is tega sklene?

Od. Is tega se sklène:

1. De móremo Jesusa Kristusa v' presvetim Sakramenti Altarja moliti:

2. De taisti, kateri Sakrament Reshniga telefa pod éno podóbo, ali tudi samú v' énim dejli hóstje saushie, Jesusa Kristusa zéliga, tó je: njegovu telú inu njegovu kry prejime:

3. De Jesus Kristus taku dólgu, dókler podobe niso szerane, pod temistimi vselej prizheozh ostane.

Pr. Kadoj, inn zhemú je Jesus Kristus Sakrament Reshniga telefa postavil?

Od. Jesus Kristus je Sakrament Reshniga, Telefa postavil, kadar je s' svojmi Jógrí velikanozhnu Jagne jedel:

1. K. spominu svojga terplénja, inu smerti:

2. De bi dushe vérnih k' vézhnimu shivlenju redil.

Pr. Smo dolshny Sakrament Reshnigu telefa prejeti?

Od. Dolshny smo Sakrament Reshniga telefa prejeti, ker je tega Jesus Kristus raslózhnú sapovedal, inu postavil, de bi nafs k' vézhnimu shivlenju redil.

Pr.

Pr. Kadaj smo dolshny Sakrament Reshniga telesa prejeti?

Od. Po sapóvdi Zerkve smo dolshny pod velikim greham Sakrament Reshniga Telesa nar majn enkrat v' lejti, inu fizer ob velikanozhnim zhasi prejeti.

Pr. Se imá tá sveti Sakrament tudi she ob drugih zhasih prejeti?

Od. Tá sveti Sakrament se imá tudi prejeti v' smeruni nevarnosti sató, ker je popótniza k' vezhnimu svelizhanju; Zerku tudi shely, de bi ga vèrni vezhkrat v' lejti prejeli, ker je duhóvna jed, inu shivesh dushe.

Pr. Per kateri starosti imajo otrozi Sakrament Reshniga telesa prejeti?

Od. Nobeden ne móre starost, kadaj otrozi Sakrament Reshniga telesa prejeti imajo, bol sadeti, ku starishi, inu spóvedniki, kateri nar ból raslozhiti, inu isvediti samórejo, zhe otrozi potrebnu snanje, inu perpravlenje imajo.

Pr. Katire gnade se sadobę skusi urędnu saushivanje svetiga Reshniga telesa?

Od. Gnade, katere se sadobę skusi urędnu saushivanje svetiga Reshniga telesa, so te:

1. Tá Sakrament posvezhujózho gnado v' nafs obvaruje, inu tudi mozhnejshi stury:

2. Taiſti , kateri tega vřednu prejimejo , s' Jeſusam Kristulam enu poſtanejo.
3. Smo ſkusi tá Sakrament od odpuſtlivih gręhov ozhiſteni :
4. Naſha duſha je od prihódniga hudiga obvaruvana :
5. Hudu poſhelenje je pomajſhanu , inu krotenu :
6. Nam odpre vrata k' vezhnimu ſhivlenju.

Pr. Kdo dely vernim ſvetu Reſhnu telú?

Od. Maſhniki dej'e vernim ſvetu Reſhnu telú , ony ſo navadni delivzi tigaiſtiga.

a. Od perpravlanja k' urędnimu ſauſhivanju tiga Sakramenta.

Pr. Kaj je ſturiti , kadar ſe hózhe ſvetu Reſhnu telú urednu prejeti?

Od. Kadar ſe hózhe ſvetu Reſhnu telú urednu prejeti , le móre zhlovek prej prav , inu dodru k' temu pępraviti.

Pr. Koliku ſort perpravlanja je k' vrednimu ſauſhivanju ſvetiga Reſhniga teleſa?

Od. Perpravlanie k' vrednimu ſauſhivanju ſvetiga Reſhniga teleſa je dvójnu , enu na duſhi , drugu na teleſi.

Pr.

Pr. V' kom stoji perpravlanje na dushi?

Od. Perpravlanje na dushi stoji v' zhilstosti vesty inu v' andohti serza.

Pr. Kaj je rezhe, zhisto vest imeti?

Od. Zhisto vest imeti se rezhe, v' slaj od smertnih grehov prost biti, to je, v' stani posvezhujozhe gnade se snajti,

Pr. Je velik greh svetu Reshnu telu prejeti, kadar zhlovek ima smertni greh na sebi?

Od. Kateri ima vedama she kaki smertni greh na sebi, ta stury na novu en taku velik greh, de sam sebi svojo sodbo, inu pogublenje je, inu kriv postane teleša, inu krivy Jesusa Kristusa.

Pr. Kaj ima sturiti zhlovek, kadar pred saushivanjam svetiga Reshniga teleša vej, de je v' smertnim grehi?

Od. Kadar zhlovek pred ushitjam svetiga Teleša vej, de je v' smertnim grehi, more tega is serza obshalvati, inu odkritoserzhnu se spovedati, inu she le po mashnikovi odvesi svetu Reshnu telu prejeti.

Pr. V' kom obslojy andoht serza?

Od. Andoht serza obslojy:

1. v' obudenji vere, upanja, inu ljubeshni:

2. v' molitvi, ali v' molenji presvetiga Sakramenta Reshniga teleša :
3. v' hvalešnim spomini smerti Jesusa Kristusa, sa vólo katere spomina je tá Sakrament postavljen, inu sapovedan saushit biti :
4. v' ponishnosti, inu obudenji drugih kristianskih zhednost, sosebnu pak lubesni proti blishnimu.

Pr. Kakú se imamo she vezh k' vrednimu saushivanju svetiga Reshniga teleša perpraviti ?

Od. Se imamo vsaj prejšni vezher s' molitujo, s' premishluvanjam, s' branjam duhovnih búku, inu s' perterganjam tudi perpusheniga veselja perpraviti.

Pr. Kakú se imamo na teleši perpraviti, de svetu Reshnu Telu vrednu prejimemo ?

Od. De ivetu Reshnu telu vrednu prejimemo, moremo

1. svunaj kake nevarne bolešni od dvanajste ure sprédne nozhy tesh biti :
2. imamo v' zhednim oblazhili priti, inu s' nar vezhim poshtuvanjam k' Boshji misi perstopiti.

b. Od tega, kar se imá per saushivanji svetiga Reshniga Teleša sturiti.

Pr. Kaj se ima sturiti, kadar se pred Obhajilam ozhitna spoved, ali Confiteor, moli ?

Od. Kadar se pred obhajilam ozhitna spóved, ali *Confiteor* móli, se imá s'he enkrat shaluvanje zhes grehe obuditi.

Pr. Kakú se imamo sadershati, kadar *Mashnik* ludem sveto hostjo kashé?

Oh. Kadar *Mashnik* ludem sveto hóstjo kashé, imamo toisto ponishnu moliti, na perfi povdariti inu rezhi: *Gospod, nisim vreden, de gresh pod mojo streho, ampak rezi samú s' besjedo, inu bo osdraviena moja dusha.*

Pr. Kakú se imamo sadershati per prejemanju svete hostje?

Od. Per prejemanju svete hóstie se odpró zhednu ufla, se poloshy jesik na spódní shvabel, se vsame beli pert, zhe je kateri pred rokami, pred se, se saushie svéta hóstia bres dvezhenja v' ustih.

Pr. Kaj se imá sturiti, kadar kdo po obhaili vinu poda?

Od. Kadar kdo po obhaili vinu podá, se súa enu malu od tigaristiga useti, vender se ne sme meniri, kakor de bi bilú sveta kry nashiga *Gospóda*, ali de bi bilú potrebau useti.

Pr. Sa kaj se po obhaili vinu da?

Od. Po obhaili se vinu da sató, de se svéta hostia lóshej ushije, inu de se ona v'

ustih neprime; zhe se pak tó vender sgo-
dy, se imá sveta hóstia s' jesikam, pak
ne s' perstmi odpraviti.

c. Od tega, kar se imá po svetim ob-
hajili sturiti.

Pr. Kaj imamo po svetim obhajili sturiti?

Od. Po svetim obhajili imamo

1. Jesusa Kristusa sahvaliti sa neskonzhno gnado, katero je v' tim skasal, de se je vrędnil, k' nam priti:
2. Njega v' ponishnosti moliti:
3. sebe njemu óffrati:
4. njega profiti, de bi s' svojo gnado v' nafs stanovitnu ostati hotel.
5. vero, upanje, inu lubęsen obuditi, inu vse sturjene dobre naprejusetja ponoviti.

*Pr. Kakú se imamo na dan svetiga obhajila sader-
shati?*

Od. Na dan svetiga obhajila imamo fosebnu

1. lenovanja se anati, domá zhafs s' dobrimi delmi, s' branjam duhóvnih búku, inu s' vkup spravljenimi misli dopèrnefiti:
2. zerku objiskati, inu s' posebno andoh-
tjo moliti.

3. posvujtniga hrupa, kolikor je nar vezh mogózhe, se ogibati.

§. 4. Od Sakramenta Pokóre.

Od tega, kar je pred od tiga Sakramenta potreba snati.

Pr. Kaj je sveti Sakrament Pokóre?

Od. Sveti Sakrament Pokóre je en Sakrament, v katerim k temu postavljen Mashnik na Boshjim mejsti grešniku po kërsti sturjene grehe odpusty, kadar se tèhistih s' shalostnim serzam, inu zhistu spove, tudi rèsnizhno vólo imá se pobóls'hati, inu pravo pokóro delati.

Pr. Kdo je postavljeni Mashnik?

Od. Postavljeni Mashnik je taisti, kateri je od svojga Shkófa k' spovedvanju postavljen.

Pr. Samórejo vsi grehi, kateri so bily po Kërsti sturjeni, skusi Sakrament pokore odpus'heni biti?

Od. Vsi grèhi, naj bódó she taku teshki, samórejo i kusi Sakrament pokóre odpus'heni biti.

Pr. Je Sakrament Pokóre vsim potreben?

Od. Sakrament pokóre je vsim potreben, kateri so po Kërsti teshki grèh sturili.

Pr.

Pr. Kaj sadobimo skusi Sakrament Pokóre?

Od. Skusi Sakrament Pokóre sadobimo 1. Odpušhanje grēhov: 2. Odpušhanje vezhnih štrahov: 3. Gnado Boshjo: 4. Myr v' vešti.

Pr. Kaj se rezhe pravo Pokóro delati?

Od. Pravo pokóro delati se rezhe k' Bogu se nasaj podati, od kateriga se je kdo skusi grēh prózh obèrniti, svoje grēhe zhèrtiti, teiste rešni zhnu obshaluvati, njih se spoveđati, inu sa nje sadošti sturiti.

Pr. Kaj slishi k' Sakramentu Pokóre?

Od. K' Sakramentu Pokóre slishi pet shtukov.

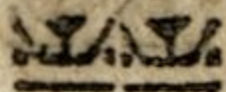
Pr. Kateri so ti pet shtuki?

Od. Ti pet shtuki so: 1. Isprashanje vesti: 2. Grevinga ali shaluvanje: 3. Napreisetje: 4. Spóved: 5. Naloshena pokóra ali sadoštisturjenje.

a. Od isprashuvánja vesti.

Pr. Kaj se rezhe vest isprashuvati?

Od. Vest isprashuvati, se rezhe, premisliti, kaj je zhlovek od tvoje sadne spóved, ali od tigaištiga zhasa, kadar je sazheł grēh sposnati, pregrešni.

Pr. Kaj se imá sturiti per' isprashvanji vesty?

Od. Per isprashvanji vesti imamo nar prej Svetiga Duhá na pomozh poklizati, de bi nas rasvetlil, inu nam sposnati dal, kaj, inu s' zhem smo greshili, potler se móre pomisliti:

Sploh:

Zhe je zhlovèk s' mislio, s' poshelenjam, s' besedami, ali zelu v' djanji greshil. Sra-ven tega pak se móre tudi spomniti na sórtó, inu shtevilu smèrtnih grèhov, tudi na okolishine, katere grèh sa posnanje vezhi sturè, ali pak premenè:

Posèbnu:

1. Zhe je soper deset sapovdi Bosh-je, ali pet zerkvene sapóvdi greshil:

2. zhe se eniga, ali vezhlastnih, ali tudi ptujih grèhov kriviga vè:

3. zhe je dela milosti skasati svojmu blishnimu, ali kaj drugiga dobriga, kar je bil dolshan sturiti, opustil:

4. zhe je dolshnósti svojga stanu spólnil, ali ne.

Pr. Na kaj imá zhlovek per isprashvanji hudih misel, inu she a gledati?

Od. Per isprashvanji hudih misel móre gledati, ali je radovolnu dopada-
jenje

jenje imel, inu per sheláh, ali je per-
volil, aku lih se djanje ny potëm sgo-
dilu.

*Pr. Kakú se samòremo per isprashuvanji vesti
spomniti na shtevilu smertnih grehov?*

*Od. Per isprashuvanji vesti se samòremo na
shtevilu smertnih grehov spomniti, kadar se
pomisli, ali se je grëh vsaki dan, vsaki
teden, ali mesez sgodil, inu kolikukrat
na dan, na teden, ali na melez.*

*Pr. Si moremo per isprashuvanji vesti veliku per-
sadeti?*

*Od. Per isprashuvanji vesti si móremo ravnu
tóliku persadeti, kólikur per drugih sker-
by urędnih opravilih.*

*Pr. Kateri si morejo per isprashuvanji vesti posebno
skerb perloshiti?*

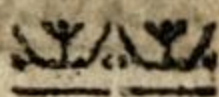
*Od. Tiisti si mórejo per isprashuvanji vesti
posebnu skerb perloshiti, kateri so se do-
stokrat sanikernu, ali slabu spovedali, inu
kateri svojo vest malukadaj isprashujejo.*

*Pr. Kadaj je sanikernost per isprashuvanji vesti
smertni greh?*

*Od. Sanikernost per isprashovanje vesti je
smertni grëh tazbafs, kadar se zhlovek v'
nevarnost postavi kaki smertni grëh po-
sabiti; tó se sgody vezhi dejl per ludeh,
kateri dostokrat smertnu grešne, inu se ma-
lukadaj spovedó.*

b. Od Gręvinge, ali shalovanja.

Pr.

Pr. Kaj je grevinga, ali shalovanje?

Od. Grevinga je gnusenje nad greham zhes vse húdu, inu nótrajnu shalovanje sa tó, ker je Bog rashalen, s' pravim naprejusetiam Boga ne vezh rashaliti.

Pr. Kakúshnu more shalovanje biti?

Od. Shalovanje móre biti, 1. Nótrajnu, 2. Zhesnatura, 3. Nar vekshi shalost; 4. savolo vseh grehov.

Pr. Kaku je shalovanje notrajna?

Od. Shalovanje je nótrajnu, kadar ny samu v' ustih, ampak je tudi v' serzi; tó je, kadar gresnik ne samú s' besedami svoje shalovanje isrezhe, ampak, je tudi v' serzi omezhen.

Pr. Kaku je shalost zhesnatura?

Od. Shalost je zhesnatura, kadar je gresnik skusi gnado svetiga Duha, inu is zhesnatura perzhetskoy k' shalovanju omezhen.

Pr. Kadaj je shalost sgol naturalna?

Od. Shalost je sgol naturalna ta zhafs, kadar gresnik is sgol naturalnih urshahov greh obshaluje, inu tigaištiga zherti, kakor per eni glihi sa tó, ker je on zhasnu nesrezhen postal, inu v' framoto, ali v' shkódo prifhal.

Pr. Samore sgol naturalna shalost per Bógu odpushanje sadobiti?

Od. Sgol naturalna shalost ne samóre per Bógu odpushanje sadobiti.

Pr. Kadaj je ta shalost nar vekshi shalost?

Od. Ta shalost je nar večshi shalost ta zhas, kadar gresnik vezh shaluje sa to, ker je Bogá rashalil, ku zhe bi bil vse na svejti sgubil.

Pr. Kaku je shalost savolo vsih gręhov?

Od. Shalost je savolo vsih gręhov, kadar se ona zhes vse grehe, nobeniga vun vseti, istegne.

Pr. Koliku sort je zhesnatura shalost?

Ol. Zhesnatura shalost je dvojna: popólnoma, iuu nepopólnoma.

Pr. Kaj je popolnoma shalost?

Ol. Popólnoma shalost je shaluvarje inu gnusenje nad gręham, kjer je gresnik Boga narvishi dobróto, katero zhes vse lubi, rashalil; sraven tega móre tudi tǎrdnu naprejusetje biti Bogána vezh rashaliti.

Pr. Kaku bi se popolnoma shalost obudila?

Od. Popólnoma shalost bi se na tó visho obudila:

Moj Bóg, meni je shal savolo usih mojih sturjenih gręhov, sa tó, ker sim skusi teiste tebe mojga vse lubesni vredniga Bogá, narvishi, inu neskonzhno dobróto, katero is ferza lubim, rashalil. Si tǎrdnu naprej usamen s' tvojo gnado moje shivljenje pobelshati, inu rajshi vse, tudi zelú smert prererpeti, ku tebe mojga Bogá. narvishi dobróto s' enim gręham vezh rashaliti. Daj meni gnado tó moje naprejusetje spolniti; profim te sa tó skusi neskonzhnu saflushenje tvojga Sina

Boshjiga , nashiga Gospóda , inu svelizhar-
ja Jesusa Kristusa.

Pr. Kaj je sturiti , kadar se hózhe popolnoma shalost obuditi?

Od. Kadar hózhemo popolnomo shalost obuditi , móremo i . Bogá sa gnado prošiti . 2 . Si k' ferzu useti , kdó je taisti , kateriga smo rashalili . 3 . Se móremo v' obudenji tega shalovanje vezhkrat vaditi .

Pr. Kadaj je zhlovek dolshan popolnoma shalost zhes svoje grehe obuditi?

Od. Zhlovek je dolshan popolnoma shalost obuditi : 1 . Kadar imá en svet Sakrament prejeti , se pak v' stani smertniga greha snaide , inu nima perlóshnosti se spovedati : 2 . Vlakokrat , kadar se v' smèrti nevarnosti snajde .

Pr. Kadaj je ima she sizer popolnoma shalost obuditi?

Od. Prav dobru je! popolnomo shalost vsaki dan , slasti pak , prejden se spat gre , obuditi .

Pr. Kaj stury popolnoma shalost?

Od. Popolnoma shalost stury odpuhanje grehov per teh , kateri nimajo perlóshnosti , vender pak terdno vólo imajo , kakor hitru je mogózhe , se spovedati .

Pr. Kaj je nepopolnoma shalost?

*Od. Nepopolnoma shalost je zhesiatur-
nu shalovanje , inu gnusenje nad g'eham ,
sa volo tega , kjer je greh sam ja sebi
ostu-*

ostuden; ali pak, kjer sgubo Nebes, inu vezhnu terplenje v' pekli sa sebój vležhe; sraven tega móre tudi pravu naprejusetje biti Bogá ue vezh rashaliti.

Pr. Kaj more gresnik, kateri nepopolnomo shalost obudy, she dalej sturiti?

Od. Gresnik, kateri nepopolnomo shalost obudy, móre upati skusi saflushenje Jesusa Kristusa odpushanje svojih gréhov dosezhi, inu more sazheti Bogá sazhetnika vse pravizhnosti inu njegoviga lastniga opravitzenja zhes vse lubiti.

Pr. Kakú je sna nepopolnoma shalost obuditi?

Od. Nepopolma shalost se sna na tó vi-sho obuditi:

Moj Bog! meni je shal is zeliga mojga serza, de fim tebe rashalil. Savershem, inu sovrashim is serza moje grehe sa volo njih ostudnosti, inu sa volo tega, ker fim skusi nje Nebesa sgubil, inu pekel saflushil, inu kolkajn vezh greh sovrashim, inu savershem, tolkajn vezh lubim od sedaj pravizhnost, inu tebe o moj Bóg! kateri si isvirik, inu sazhetnik vse pravizhnosti. Saupam sadobiti od tvoje neskonzhne milosti skusi saflushenje Jesusa Kristusa mojga svelizharja odpushanje mojih gréhov, inu si terdnu naprej usamem s' tvojo gnado sa naprej ne vezh. gresniti.

Pr. Kaj se doby skusi nepopolnomo shalost?

Od.

Od. Skusi nepopolnomo shalost se v' spo-
vedih, inu s' spovedjo tudi odpufhanje
gręhov doby.

Pr. Katero shalost obuditi si more grešnik per-
sadevati?

Od. Aku lih je nepopolnoma shalost k' sve-
timu Sakramentu pokore sadosti, si more
vender grešnik persadeti, de popolno-
mo shalost obudy.

c. Od terdniga naprejusetja.

Pr. Kaj je terdnu naprejusetje?

Od. Terdnu naprejusetje je odkritoserzhna
vóla svoje shivlenje pobólsati; inu ne
vezh grešiti.

Pr. H' zhemu more perpravlen biti ta, kateri imá
odkritoserzhno vólo se pobólsati?

Od. Kateri odkritoserzhno vólo ima, se po-
bólsati, more sam per sebi skleniti:

1. de bo viih gręhov, tudi blishne per-
lóshtnosti, inu nevarnosti gręha se ogi-
bal:

2. de bó usimú nagnenju proti gręhu su-
per stál, inu vsake k' obvarvanju gnade
potřebne pomózhi se poslushil:

3. de bó ludsku blagú nasaj dal; pohuj-
shanje, kateru je bilú skusi gręh stur-
jenu, inu shkódo, katera se je blish-
nimu na njegovim poshtenji, na blagi,
ali na kako drugo visho sgodila, popra-
vil:

4. Vsim sovrasnikam, inu rashalnikam isserza odpustil:

5. Vse dolshnosti svojga stanú na tanku spolnil.

Pr. Skusi kaj samore gresnik priti k' terdnimu naprejetju se pobolshati?

Od. Gresnik samore priti k' terdnimu naprejetju se pobolshati, kadar

1. Boga k' temu sa gnado posi:

2. Kadar si vezhkrat vrednost inu potrebnost gnade Boshje, katera vso zhasno dobroto preleshe, pred ozhy postavi, inu si nasproti shkodo tudi nar majshiga greha prav k' serzu usame, katerá shkoda je sa dusho vekshi ku vse zhasnu hudu.

d. Od Spovedi.

Pr. Kaj je spoved?

Od. Spoved je rasodevanje shalujózhiga serza, skusi kateru se gresnik prizho maslnika sa spovedovanje po pravi navadi po oblasteniga svojih sturjenih grehov obtóshide od njega odveso doby.

Pr. Kakushna more spoved biti?

Od. Spoved more 1. biti ponishna 2. zela.

Pr. Kakú je spoved ponishna?

Od. Spoved je ponishna, kadar se gresnik s' pravim shaluvanjem, inu s' velikim ofra-

motenjam lastne vesti prizho spovednika obtóshi, vse nepotrēbnu isgovarjanje na stran pusty, inu se njega sodbi podvērshē, kakor se en krivi svojga sodnika sodbi podvrezhi móre.

Pr. Kaku je spoved zela?

Od. Spóved je zēla, kadar se grešnik vseh svojih she ne spovēdanih grēhov pred spovednikom na tanku, odkritoserzhnu, inu bres hinavshine spovē, taku, kakor se po skērbnimu isprashuvanju vesti kriviga sposná.

Pr. Kaku je spoved na tanku, odkritoserzhna, inu bres hinavshine?

Od. Spóved je na tanku, odkritoserzhna, inu bres hinavshine tazhafs, kadar

1. grešnik shtevilu vseh smērtnih grēhov bres vsiga samolzhanja, kakòr tudi okolishin, katere ali grēh sa sposnanje vēzhi sturē, ali zēlu njega sorto premene, na tanku povē; vender ne smē ludi, s' katerimi je grešil, nikdar imenovati, inu se móre varuvati, de kaj ne povē, kar bi poshtenju blishniga shkodlivu bilú:

2, kadar tó, kar od svojih grēhov sa terdnu vej, kakòr gotóvu povē; od tiga pak, kar sa terdnu ne vej, povē, de ne vej sa terdnu.

Pr. Veljá spóved, kadar grešnik is stráha ali sramoshlivosti na spovedi smertni greh samolzhy?

Od.

Od. Kadar grešnik smertni greh is straha, ali sramoshlivoſti na ſpóvedi ſamolzhny, ne ſamú njegava ſpoved nizh ne veljá, ampak taki grešnik ſtury ſhe nov smertni greh, ſkusi kateriga Sakramentu pokóre veliko nezhaſt ſtury.

Pr. Kaj more grešnik ſturiti, kateri je na ſpóvedi smertni greh navolaſh, ali pak is grešne sanikernoſti ſamolzhal?

Od. Grešnik, kateri je na ſpóvedi en smertni greh na zólaſh, ali pak is grešne sanikernoſti ſamolzhal, ny ſamú dolſhan ſamolzhaniga greha ſe ſpovědati, ampak ſe móre tudi obtoſhiti:

1. Koliku je bilu ſpoved, v' katerih je tá greh ſamolzhal:

2. Móre vse ſpóvedi, katere je po ſamolzhanim grehi opravił, iuu v' katerih ſe je smertnih grehov obtóſhil, popólnom ponoviti:

3. Se móre ſpovědati, aku je v' takim ſtani preſvęti Sakrament Reſhniga teleſa prejel, kolikokrat je tó bilú, iuu zhe ſe je tó tudi ob velikanozhnim zhaſi ſgodilu:

4. Móre povędati, zhe je tudi druge ſvete Sakramenti v' tim ſtani prejel.

Pr. Kaj imá grešnik ſturiti, kateri je smertni greh, ali is neumnnoſti, ali is poſablivoſti ſamolzhal?

Od.

Od. Grešnik, kateri je smértni greh, ali is neumnosti, ali is posablivosti samolzhah, móre samolzhani greh per pèrvi spóvedí povedati, zhe se to kmalu po spóvedí, inu morebiti she pred svètim obhajilam ne móre vezh sturiti.

Pr. Se smemo per spóvedí framuvati ali bati?

Od. Ne smemo se per spóvedí ne framuvati, ne bati:

1. Ker nals ny bilú fram pred Bógam, kateri vse vidi, grešiti, inu ker se nisno bali od njega na vèkoma pogubleni biti:
2. Ker je bólski svoje grehe na skrivnim pred Spovednikam povedati, ku pak v' grehah s' nepokojno vestio shiveti, nesrežhnu vmreti, inu na sódni dan sa tega vólo pred zèlim svètam saframuvan biti.
3. Ker tudi spovednik sa svoje slabósti vej, inu sa tega vólo s' grešnikam smilenje imèti more.
4. Ker je Spovednik pod smertnim greham, inu pod nar ostrejšimi zhasnimi, inu vezhnimi shrafigami k' mólzhanju sa-vesan.

Pr. Kakú imá grešnik na spóvedí govoriti?

Od. Grešnik imá

1. na spóvedí vselej raslózhnú, inu kolikòr je mogózhe, s' pohtenimi besédami govoriti:

2. imá takú govoriti, de bó samu od Spóvednika, ne pak tudi od okolistojezhih slisban.

Pr. Smo dolshny tudi malih, ali odpustlivih grehov se spovedati?

Od. Malih ali odpustlivih grehov se nismo dolshni spovedati, vender je tó silnu dobru inu svetovanja vrejdu.

Pr. Se imá vezhkrat k' spovedi jiti?

Od. K' spóvedí se imá vezhkrat jiti, sa tó,

1. Ker se vezhkrat gréshy, inu ker je nevarnu spravo s' Bógam odlashti:

2. Ker pogostna spoved pred nevarnostjo inu perlóshnostjo gréha obváruje, inu dusno v' gnadi poterdi:

3. Ker pogostna spoved k' zhistosti, inu shlahtnosti vésty silnu veiku perpomóre.

Pr. Per kateri starosti so otrozi dolshny k' spóvedí jiti?

Od. Otrozi so dolshny k' spóvedí jiti, kadar shé k' pameti pridejo, inu so v' stani dobru od hudiga raslózhiti.

Pr. Kaj se stury, nreiden je kao sazhe svojih grehov spoveduvati?

Od.

Od. Prejden se kdó sazhné svojih grehov spovedovati, poklekne, stury sveti krish, inu rezhe k' Spovedniku *Prosim njih zhasyvredni sa sveti shegen, de je bom mojih grehov prav inu zhistu spovedati mogel.*

Pr. Kaj je sturiti po tem, kadar se je shegen od Spovednika prejel?

Od. Po tem, kadar se je shegen od Spovednika prejel, se móli, kadar zhas, inu perlóshnost pèrpufty, ozhita spóved ali *Confiteor*, inu ima tá glafs: Jest vbógi grešni zhlovek se spovem Bogú vsigamogózhnimu, Marii njegóvi visoku zhasitati Materi, vsm lubim Svetnikam, inu njim Boshji Nameštnik, de sim od moje sadne spóvedí, katero sim (*tukaj se imenuje dan sadne spovedi*) sturil, dostikrat, inu veliku grešhil, s' millio, s' besedo, inu s' djanjam, slasti pak se obtóshim, de sim i. t. d.

Tukaj se sazhne na sgoraj ukasano vi-sho, kakor se kdó pred Bógam kriviga vej, svojih grehov spovedovati.

Pr. Kakú je spoved sklène?

Od. Spóved se sklène s' temi besedami: Sa volo tih, inu vsih mojih vedeózhnih inu nevede zhih grehov, katere sim ali sam sturil, ali kriv bil, de so nje drugi sturili, je meni is ferza shal, sató, ker sim Bogá nar vezhi inu vse lubesni vredno dobróto skusi nje rashalil. Jest si tudi terdnu naprejusa mem,

mem, ne vezh greshiti, inu vsih per-
loshnosti, katere v' grehi pelejo, se varuvati.
Prosim njih zhaftyvredni sa odveso od
mojih grehov, inu sa svelizhansko pokoro.

2. Od Sadoftisturjenja, ali od naloshe- ne pokore.

*Pr. Kaj se sastopi skusi Sadoftisturjenje ali nalo-
sheno pokoro, katira je potrebna k' Sakramentu
pokore?*

*Od. Skusi Sadoftisturjenje, ali nalosheño
pokoro, katera je potrebna k' Sakramentu
pokore, se sastopio teiste dela, katere spo-
vednik greshniku sa volo spovedanih gre-
hov sa pokoro naloshy.*

*Pr. Sa kaj se spokorne dela sa spevedane grehe
naloshe?*

*Od. Sa spovedane grehe se spokorne dela
naloshe sató:*

1. De se Bogu sa nezhaft, katera je bita
njemu skusi greh sturjena, enukolikui
sadofti stury:

2. De greshnik skusi spokorne dela grehi
sam na sebi moshtuje:

3. De so saslushene zhasne shtrafinge
greshniku odpushene:

4. De se greshnik sa naprei bol varuje, inu
takú lohka supet ne greshny.

*Pr. Samore zhlovek rashalenimu Bogu sadofti
sturiti?*

Od. Zhlovek ne móre fizer is lastne mozhy rashalenimu Bogú sadofti sturiti, ker sadoftisturjenje zhlovekovu ne more rashalenju neskonzhne svetlósti Boshje nikdar enaku biti; vender sadobe po spóvedí od Spóvednika naloshene spokorne dela, inu tudi teiste, katere spokorjen grešnik sam radovolnu opravi, is neskonzhniga saflushenja Jësusa Kristula svojo vrédnost.

Pr. Sa kaj so grešniki she dolshny Bogú sadofti sturiti, po tem ker je she Kristus sa grehe sadofti sturil?

Od. Grešniki so tudi she potem, ker je she Kristus sa grehe sadofti sturil, dolshny Bogú sadofti sturiti sa to:

1. Ker ty, kateri hózhejo Kristusoviga sadoftisturjenja deleshni postati, tudi svoje perloshiti, inu samy tólikú sturiti mórejo, kolikòr njim je mogózhe, de Bogú sa sturjeno nezhaft spët sadofti sturë:

2. Ker Bóg grešnike, katerim dólgh grehov, inu vezhne shtrafinge odpusty, tudi dostikrat she zhasnu shtrafa.

Pr. Je Sadoftisturjene en potrební dejl Sakramenta pokore?

Od. Sadoftisturjenje je entaku potrební dejl Sakramenta pokóre, de svunaj éne nemogózhosti toistu opraviti Sakrament pokóre ny zël.

Pr. Katere dela se v' Sakramenti pokore naloshe?

Od. Molitu, post, almoshno dajati, tudi druge pokorne dela, se po velikosti, inu okolstvinah grehov grešniku sa pokoro naloshe.

Pr. Kakú je imá naloshena pokóra opraviti?

Od. Naloshena pokóra se ima opraviti

1. s' ponishnim serzam:

2. Sveštú, taku, kakor je bila naloshena:

3. Bres odlaslanja, kakor hitru je mogózhe.

Pr. Se samóre, inu je tręba Bogú tudi s' drugimi delmi pokore sraven naloshenih sadošti sturiti?

Od. Samóre se, inu tręba je Bogú tudi s' drugimi dobrimi delmi sadošti sturiti, sa to:

1. Ker Spóvednik sa vólo nashe slabósti, inu is drugih pravizhnih ucshahov ne naloshy vselej greham prav permerjeno shtrafingo, inu tedej grešniku she markskej ostane sa spokoriti:

2. Ker po Kristusovi sapóvdi vrędni sad pokóre perneliti moremo.

Pr. Katere dela so, skusi katere se samóre tudi sraven naloshene pokore sadošti sturiti?

Od. Dela, skusi katere se samóre Bogu sa grehe tudi sraven naloshene pokóre sadošti sturiti, so losebušt te;

1. Molitu, post, almoshno dajati :
2. Druge dobre dela, katere se istiga zilinu konza radovolnu sture.

Pr. Je she kaj drugiga, skusi kar se sa zhasne shtrafinge sadofti stury?

Od. Odpuftiki so tudi pomozh, de sesa zhasne shtrafinge sadofti stury.

Pèrtavik od Odpuftikov.

Pr. Kaj so odpuftiki?

Od. Odpuftiki so odpuhanje zhasnih shtrafing, katere bi my po odpuštenim dólgi grehov v' tim shivljenji, ali pak po smer-ti terpeti imeli.

Pr. Kaj mórejo katolishki kristiani od odpuftikov veruvati?

Od. Katolishki kristiani mórejo od odpuftikov veruvati :

1. De je prava Zerku od Jesusa Kristusa oblast prejeła, odpuftike vun deliti :
2. De je prav dobru sa nafs od Zerkve dejlene odpuftike sadobiti.

Pr. Kdo ima v' pravi Zerkvi oblast odpuftike dej-liti?

Od. Rimski Papesh tam ima oblast v' zeli Zerkvi odpuftike deliti, Shkofi pak ima

v' svojih Shkofiah, vendar po postavah od Zerkve sturjenih.

Pr. Je vezh sort odpustikov?

Od. Eni so popólnoma odpustiki; eni so pak tudi, kateri niso popólnama.

Pr. Kaj je popolnoma odpustik?

Od. Popólnoma odpustik je odpushtanje vseh zhasnih shtrafing, katere je grešnik saflushil.

Pr. Kaj so odpustiki, kateri niso popolnoma?

Od. Odpustiki, kateri niso popólnoma, so ti isti, skusi katere niso vse zhasne shtrafinge, ampak samú en dejl teh istih odpushten. Takushni so odpustiki shtrideset dny, eniga ali vezh lejt.

Pr. Na kom so ugruntani odpustiki?

Od. Odpustiki so ugruntani na shazi Zerkve, kateri v' neskonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa, v' saflushenji presvete Divize Marie, inu drugih Svetnikov stoji; to nam perlasty Zerku per dodelenji odpustikov.

Pr. Nas Zerku skusi odpustike ne odvęshe od dolshnosti sa grehe sadošti sturiti?

Od. Zerku nas ne odvęshe zelu do konza od dolshnosti sa grehe sadošti sturiti; ona samu hõzhe

1. Duhá pokóre v' nafs obuditi, inu trud polonati, s' katerim spokorne de-
la opravlamó :

2. Nafhi slabósti, inu nepremóshnosti na pomózh priti, katera nam v' zhasi ne perpufty Bogú taku sadofti sturiti, ka-
kor bi dolhny bily.

Pr. Kaj je she potrebnu k' sadoblenju odpustikov ?

Od. K' sadoblenju odpustikov je potrebnu :

1. De je zhlovek v' stani gnade :

2. De naprej postavlene saveše spolni,

*Pr. Samórejo odpustiki tudi dušham v' Vyzah po-
magati ?*

*Od. Odpustiki samórejo tudi dušham v' Vy-
zah na visho prošnje per Bógu pomagati,
kadar so tudi k' timu zilu, inu konzu
dodeleni ; tedaj pak mórejo shivi od
Zerkve k' sadoblenju odpustikov naprej
postavlene dobre deła sa mertve Bogú
óffrati.*

Pr. Kaj so odpustiki svetiga lejta, ali Jubileuma ?

*Od. Odpustiki svetiga lejta, ali Jubileuma
so popólnoma odpustiki, katere Rimski
Papesh v' enekaterih perlóshnostih, inu
zhatih s' posebnimi oblastmi inu savešami
dejly.*

§. 5. Od Sakramenta pósledniga Olja.

Pr. Kaj je S. poslednu Olje ?

Od.

Od. *S.* poslednu olje je en Sakrament, v' katerim bolnik skusi masnikovu masanje s' svetim oljam, inu skusi naprejpisano molitugnado Boshjo k' osdravlenu dušhe, inu vezokrat tudi telefa sadoby.

Pr. *Sa kaj je tá Sakrament Poslednu olje imenuvan?*

Od. Tá Sakrament je Poslednu olje sató imenuvan, ker se med v'timi svetimi masili, katere je našh svelizhar svoji Zerkvi ukasal, na sadne dejly.

Pr. *Komu se imá poslednu olje deliti?*

Od. Poslednu olje se imá bolnikam, kateri so nevarnu bolny, deliti.

Pr. *Kadaj se imá bolnikam poslednu olje deliti?*

Od. Poslednu olje se imá bolnikam, zhe je mogoche, tazhafs podejliti, kadar so she popolnim samy per sebi.

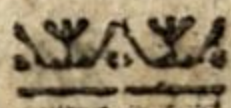
Pr. *Kaj stury poslednu olje?*

Od. Poslednu Olje stury:

1. mozhnejshi posvezhujózho gnado:

2. Odpushanje malih, ali tudi tihistih smért-nih gréhov, katerih se bolnik is negreshne posabli vošti, ali nepremóshnosti ny spovedal:

3. reshenje od tega, kar gréhi hudiga s' sebój perneso, inu sa sebój popuste:

4. Mózh fkušnjavam, inu sili hudizhovi sopérstati :
5. Pomózh zhes preveliko britkóšt savolo sodbe :
6. Tudi vezhkrat sdravje na teleši, kadar je k' svelizhanju dushe.

Pr. Kakú je more bolnik k' poslednimu ólju pripraviti ?

Od. Bolnik se more k' poslednimu ólju pripraviti s' shivo vero, inu s' terdnim saupanjem na Bogá, s' zelim isrozhenjam v' Bóshjo volo ; pred vsm pak se more fkuši sveto spoved v' stan gnade postaviti, ali zhe se ne more spovedati, pravu shaluvanje zhes svoje gréhe obuditi.

Pr. Kolikokrat smę bolnik poslednu olje prejeti ?

Od. Bolnik smę poslednu olje tolikokrat prejeti, kolikurkrat se nova nevarnost smerti pokashe.

Pr. Kdo sme poslednu olje dejliti ?

Od. Poslednu olje ne sme nobeden dejliti, ku zerkevni Mashniki, slasti pak je tó opravilu Fajmashtrovsku.

Pr. Je poslednu olje potrebnu k' svelizhanju ?

Od. Poslednu olje ny zelú potrebnu k' svelizhanju, vender ne smę bolnik samuditi tóistu prejeti, inu tó sa volo velikih gnad, katere fkuši toistu prejime.

§. 6. Od Sakramenta Mašnikoviga shegnavanja.

Pr. Kaj je Sakrament shegnavanja sploh?

Od. Sakrament shegnavanja sploh, je en Sakrament, skusi kateriga je temistim, kateri se k' službi Zerkve podadó, duhovna oblast, inu posebna gnada dodelena zerkvene opravila k' zhaſti Boshji, inu k' svelizhanju duſh prav inu ſvetu opraviti.

Pr. Kaj je Sakrament Mašnikoviga shegnavanja posebej?

Od. Sakrament mašnikoviga shegnavanja posebej je en Sakrament, skus kateriga je tem, kateri so sa Mašnike shegnani, oblast do praviga Teleſa Jeſusa Kristusa, inu do duhovniga Teleſa, njega kateru so verni, dodeljena.

Pr. V' kom ſtoji oblast mašnikoviga shegnavanja?

Od. Oblaſt mašnikoviga shegnavanja ſtoji v' tem, de

1. Mašniki kruh inu vinu v' pravu telu inu pravo kry naſhiga Goſpoda Jeſusa Kristusa preoberniti, inu njega nebeſhki-mu Ozhetu ofruvati ſamórejo:
2. De vernim grehe odpuſtiti, ali sadershati ſamórejo.

Pr. Kdo ſamore mašnike shegnuvati?

Od. Samu Sbkóſi ſamórejo mašnike shegnuvati.

Pr.

Pr. Kakú mórejo ty perpravleni biti, kateri mashnikovu shegnuvanje prejmejo?

Od. Ty kateri mashnikovu shegnuvanje prejmejo, mórejo sosebnu potrebno uzhenósti imeti, inu savolo svojiga zhednost pólniga shivlenja v' dobrim imeni biti.

Pr. Kaj stury mashnikovu shegnuvanje?

Od. Mashnikovu shegnuvanje

1. sraven tega, de mozhnejshi stury posvezhujózho gnado, tudi to posebno gnado stury, s' katero shegnani mashniki premóshni, inu perpravni postanejo svojo zerkveno flushbo prav opraviti, inu Sakramente spodobnu dejliti:

2. Utisne neisbrislivu snaminje v' dusho shegnanah, skusi kateru so od drugih vernih raslózheni, inu sa flushbo Boshjo na lastno visho postavleni: sa tega volo se mashnikovu shegnuvanje ne móre vezhku enkrat prejeti.

Pr. Je Sakrament mashnikoviga shegnuvanja potreben?

Od. Sakrament mashnikoviga shegnuvanja ny potreben usakimu zhlověku, sa zelo Zerku pak je potreben.

§. 7. Od Sakramenta Sakona.

Pr. Kaj je Sakrament Sakona?

Od. Sakrament Sakona je nerasvesliva savešsa, skusi katero se dve proste kristianske pershóne mósh inu shena po postavah

sarozhita, sa kar nima Bóg skus tá Sakrament gnado dá, de v' svojim sakònskimi stani do smerti v' Boshjim strahi ostaneta, inu svoje otroke pokristiansku redita.

Pr. Kakú imenuje sveti Paul Apostel tá Sakrament?

Od. Světi Paul Apostel imenuje ta Sakrament en velik Sakrament v' Kristusu, inu v' Zerkvi; sato, ker ta Sakrament duhóvno savešo Kristusovo s' njegovo Zerkujujo poměni.

Pr. Sa kaj je Sakon postavljen?

Od. Sakon je postavljen

1. k' rasshirjanju zhloveshkiga róda:
2. k' obojih inu nasprutni pomózhi sarozhenih:
3. k' pomózhi sóper nelpodóbnu poshelen: je mefá.

Pr. Je Sakon potreben?

Od. Sakón je sploh k' rasshirjanju zhloveshkiga róda potreben, ne pak sa vsakiga zhloveka posebej: sakaj samski stan je sa edyne perfhóne bol popólnoma.

Pr. Kaj stury Sakrament Sakóna?

Od. Sakrament Sakóna stury sraven rásta posvezhujózhe guade to posebno,

1. de sakónski ludje brumnu do smèrti vkupej shive:
2. de svoje otroke v' strahi Boshjim gori rede.

Pr. Kaj hozhe Zerku imeti od tih, kateri v' sakon stopio?

Cd. Zerku hozhe od tih, kateri v' sakon stopio, imeti,

1. de med njimi ny nobeniga sadershika:
2. de ony is takiga zil, inu konza, kateri je po sazhetnikovi volji, v' ta stan stopio,
3. De se tudi v' strahi Boshjim s' zhisto vestjo v' ta stan podado, inu sa tega volo prej k' spovedi, inu k' svetimu obhajilu gredo.

Pr. Kaj morejo sturiti, kateri v' sakon stopio?

Od. Ty, kateri v' sakon stopio, si morejo po treh oklizih pred dvemi prizhami, inu tvojim lastnim fajmashtram sakonsko svetobo oblubiti, inu se porozhiti pustiti.

Pr. Katere dolshnosti imajo sakonski ludje eden proti drugimu?

Od. Sakonski imajo eden pruti drugimu te dolshnosti:

1. de myrnu, inu po kristiansku vkupej shivita:
2. de mosh svojo sheno, kakor svojo lastnu telu lubi, redy, inu varuje, shena pak

pak se v' pravizhnih rezheh móshu pokorno fkashe :

3, de eden drugiga v' teshavah ne sapusty, ampak obá svešta do smerti vkupej ostaneta.

Pr. Katere jo dolshnosti sakónskih proti njih otrokam ?

Od. Dolshnosti sakónskih proti njih otrokam so: de teiste po kristiansku rede, inu sa njih vezhnu inu zhasnu shivlenje fkerbe.

PETA POSTAVA

Od Kristianske Pravizhnosti.

Pr. Kai je kristianska pravizhnost,
Od. Kristianska pravizhnost je, de se hudiga varujemo, inu dóbru sturimo.

Pèrvi dejl kristianske Pravizhnosti: Varuj se hudiga.

Pr. Kateri je pèrvi dejl kristianske pravizhnosti ?

Od. Pèrvi dejl kristianske pravizhnosti je: Varuj se hudiga.

Pr. Kaj je húdo?

Od. Refnizhnu, inu edynu húdo je 'greh.

Pr. Kaj je greh sploh?

Od. Greh sploh je radovolnu prelomljenje Boshje sapóvdi.

Pr. Koliku sort je greh?

Od. Greh je dvójni. 1. Poerban greh, inu 2. sturjen, ali perfhónki greh.

§. 1. Od poerbaniga, ali perrojeniga greha.

Pr. Kaj je poerban greh?

Od. Poerban ali perrojen greh je taisti greh, kateriga je Adam v' Paradishi, inu my v' Adamu sturili, inu kateriga smo od njega poerbali.

Pr. Od kod imá poerban greh svoje ime?

Od. Poerban greh imá svoje ime od tód, ker zhlovek, kateri od Adama pride, tá greh poerba, inu njega shtrafinge inu vse, kar hudiga se bój pernese, terpeti móre.

Pr. Katere shtrafinge, inu hudi nastópki poerbaniga greha so?

Od. Shtrafinge, inu hudi nastópki poerbaniga greha so: sguba posvezhujózhe gnade, smert, nagnenje na húdo, od doúriga odvernena vola, veliku nad'óg inu britkost.

Pr. Je Maria Diviza tudi Adamovi greh poerbala?

Od.

Od. Zerkusa dobru usame uk, kakor brumuo misal, de je bila Maria Mati Boshja bres poerbaniga greha spozheta; ona zelú prepove nasproti postavleni uk uzhiti, obhaja tudi na eno sosebnu prasnizhno visho Prasnik njeniga Spozhetja, inu je sa ta dan velike odpustike dodejlila.

§. 2. Od sturjeniga ali pershónskiga greha, inu njegovih sort.

Pr. Kaj je sturjen greh?

Od. Sturjen greh je prelomljenje Boshje postave, kateru grešnik sam radovolnu stury.

Pr. Kaki se she imenuje sturjen greh?

Od. Sturjen greh se imenuje tudi pershónski greh k' rasložhiku poerbaniga greha, kateriga Adamovi nuki niso v' svoji pershóni sturili.

Pr. Kaki se pershónski greh stury?

Od. Pershónski greh se stury s' mislio, s' besedo, inu s' djanjam, ali s' opufhenjam tega, kar smo dolshni sturiti.

Pr. Kakulhni rasložhik je med sturjenimi grehi?

Od. Rasložhik med sturjenimi grehi je tá: eni so veliki ali smèrtni grehi, eni pak majhini, ali odpustlivi grehi.

Pr.

Fr. Je she kateri rasložnik med grehi?

Od. Rasložnik je she tá, de so eni lastni, eni ptuji grehi.

Pr. Kaj so lastni grehi?

Od. Grehi, katere kdo sam sturi, so lastni grehi.

Pr. Kaj so ptuji grehi?

Od. Ptuji grehi so tiisti, katere fizef samy ne sturimo, katerih pak krivy postanemo, zhe druge k' teistim napelemo, ali od tih istih ne udershimo, kadar smo dolshni, ali v' stani to sturiti.

Pr. Kaj je smertni greh?

Od. Smertni greh je teshku ali velikú prelomle nje Boshje postave.

Pr. Kaj shkóduje smertni greh?

Od. Skusi smertni greh dusha duhovnu shivlenje, to je, posvezhujózho gnado Boshjo sguby, zhlovék postane sovrashnik Boshji, inu uredeu vezhne smerti.

Pr. Kateri se imenujejo mali, ali odpustlivi grehi?

Od. Mali, ali odpustlivi grehi se imenujejo male prelomljenja Boshje postave.

Pr. Nam sa to, ker so mali, ali odpustlivi grehi majhine prelomljenja, nima mar biti tihistlik se ogniti?

Od.

Od. Aku lih so mali, ali odpustlivi gręhi majhine prelomljenja, si móremo vender skerb persadeti, kolikor je mogózhe, tęh-
istin se ogniti, sató

1. Kęr mali, ali odpustlivi gręhi, aku lih bi she taku majhini bily, so vender uselej rashalenje Boshje:

2. Kęr móremo perpravleni biti rajshi vse preterpęti, ku Bogá tudi s' nar majn-
shim greham rashaliti:

3. Kęr mali gręhi, aku lih greshniku po-
svezhnjozho gnadone saprávio, vender dodelenje drugih pomagajózhih gnad Boshjih nasai dershe, ivu taku greshni-
ka s' zhasam she v' vękshi gręhe
spelejo.

Pr. Kateri so mnoge sorte lastnih grehov?

Od. Mnoge sorte lastnih grehov so:

1. sedem poglavitnih grehov:

2. šest grehov super svetiga Duba:

3. štiri v' nebu upijózhi gręhi:

4. devęt ptujih grehov.

a. Od sedem poglavitnih gręhov.

Pr. Kateri so sedem poglavitni grehi?

Od. Sedem poglavitni grehi so ty:

1. Napuh,

2. Lakomnost,

3. Loternia, ali nezistost,

4. Nevid, ali nevoshlivost,

5. Shtertje, ali fenagóltnost,

6. Serd ali jęsa,

7. Lenoba,

Pr. Sa kaj se imenujejo ti grehi poglavitni grehi?

Od. Ti grehi se imenujejo poglavitni grehi sató, ker fleherni tęhistih je takú rezhi glava, ali isvirk veliku drugih gręhov, kateri od njega pridejo.

Pr. Kaj je napuh?

Od. Napuh je, kadar kdó sebe preveliku zhisla, inu prepovedane sheę ima vezh kú drugi zhislan biti.

Pr. Kaj pride is napuha?

Od. Is Napuha pride prevelika lubęsen proti sebi, zhaatilakomnost, bahanje, lastna hvála, sanizhuvanje Bogá, vęre, Zerkve, inu blishniga, rasdvoj, raspertje, prepir inu kreg, terdouratnost, nepokórchina, hinavstvu, krivoverstvu.

Pr. Kaj je lákomnost?

Od. Lákomnost je napazhnu poshelenje dnarjov, inu blagá.

Pr. Kaj pride is lakomnosti?

Od. Is lákomnosti pride nepokoj, prekanenje, inu golufia, kriviza, isdajanje, krive pęrseęe, nesmiljenje serza.

Pr. Kaj je loternia, ali nezhistost?

Od. Loternia, nezhistost je proshirnu poshelenje mesniga veselja.

Pr. Kaj pride is loternie?

Od.

Od. Is loternie pride slepota na pameti, silne shele zhasniga shivlenja, posablenje na Boga, na smert, inu na prihodno sodbo, obneupanje vezhnu svelizhanje dosezhi.

Pr. Kaj je nevid ali nevoshlivost?

Od. Nevid ali nevoshlivost je shalvanje savolo dobriga, kateru se blishnimu gody, kakor bi toistu nashi lastni frezhi, ali blagu shkoduvalu.

Pr. Kaj pride is nevoshlivosti?

Od. Is nevoshlivosti pride oblaganje, ali krivu obdolshenje, opravlanje, kriva sodba, sovrashtvu pruti blishnimu, vesejle, kadar se njemu ludu gody, shaluvanje pak, kadar se njemu dobru gody.

Pr. Kaj je shertje, ali jenagoltnost?

Od. Je napazhnu poshelenje jedy, inu piázhe, inu jed ali piázha zhes mero.

Pr. Kaj pride is shertja inu jenagoltnosti?

Od. Is shertja, inu jenagoltnosti pride rasvudanu sadershanje, kreg, nesramnost, nezhistost, sapravlanje zhasa, inu premoshenja, shkoduvanje svojga sdravja, oflabenje dushne mozhy.

Pr. Kaj je serd ali jesa?

Od. Serd, ali jesa je napazhna nevola v serzu, inu poshelenje moshtuvanja.

Pr. Kaj pride is jese?

Od. Is jese pride sovrashtvu, omamlenie pameti, nevola, kreg, inu prepiranje, smerjanje, inu kletu, moria, inu ubianje.

Pr. Kaj je lenoba?

Od. Lenoba je toshlivoſt, inu gauſenje v' rēzhēh, katere Bogá, inu svelizhanje nafhe duſhe sadēnejo.

P. Kaj pride is lenobe?

Od. Is lenobe pride sanikernoſt v' flushbi Boshji, samúda k' sadoblenju Boshje gnade, inu vezhniga svelizhanja potrebne pomozhi, teshka ſhaloſt, maloſerzhnoſt, nepokóra, sguba upanja.

b. Od ſheſt grēhov soper ſvetiga Duhá.

Pr. Kateri ſo ſheſt grehi soper ſvetiga Duhá?

Od. ſheſt grēhi soper ſvetiga Duhá ſo ty:

1. Predersou na Boshjo miloſt greſhiti:

2. Na Boshji miloſti ſzagati:

3. Sposnani kristianski rēsnizi ſe soper ſtaviti:

4. Svojimu bratu ali bliſhnimu savólo Boshje gnade nevoſhliv biti:

5. Proti dobrimu k' svelizhanju pomagajózhimu opominjanju oterpnu ferzē imēti:

6. V' nepokóri naprejuſetnu oſtati.

Ti grēhi ſo teshku, ali zelú ne, ne v' tim, ne v' unim ſhivlenji odpuſhēni.

Pr. Kaj je rezhe super ſvetiga Duha greſhiti?

Od.

Od. Soper svetiga Duhá grešiti se rezhe do-
broto, inu gnado Boshjo, katera se sve-
timu Duhu, isvirku vfiga dobriga,
fosebnu perlasty, is naprejusetne hudobe,
inu sanizhuvanja saverzhi.

Pr. Sa kaj se rezhe, de so grehi soper svetiga
Duhá teshku, ali zelu ne, ne v' tim, ne v' unim
shivlenji odpusheni?

Od. De so grehi soper svetiga Duhá teshkú,
ali zelu ne, ne v' tim, ne v' unjm shiv-
leni odpusheni, se sató rezhe, ker vezhi
dejl taki grešnik do konza vso pomózh
sa svoje svelizhanje is hudobe, inu sanizhu-
vanja savershe.

c. Od gręhov v' nebu vpiózhih.

Pr. Kateri so v' nebu upiózhi grehi?

Od. V' nebu upiózhi gręhi so:

1. Naprejusetnu ubianje:

2. Dolitrenje ubógih, vidóv, inu firót ali
sapushenih otrók:

3. Kadar se delavzam, inu najemnikam sa-
flushena plazha sadershv, ali terga.

Pr. Sa kaj se ti grehi imenujejo v' nebu upio-
zhi?

Od. Ti gręhi se imenujejo v' nebu upiózhi
sató:

1. ker je od sleherniga tehutih v' svetim Pismi, kadar se od njih govory, raslozhnu rezhenu, de v' nebu na moshtuvanje upiejo:
2. ker Boshjo pravizhnost posebnu na mosh-tuvanje ulęzhejo.

d. Od devęet ptujih grehov.

Pr. Kateri so devęet ptuji grehi?

Od. Devęet ptuji grehi so:

1. h' grehu svetuvati:
2. drugim greshiti velevali:
3. v' drugih grehe pervoliti:
4. druge v' greh napelati, ali nadrashiti:
5. Drugih grehe hvaliti:
6. k' grehu molzhati:
7. grehe preględati:
8. Per tehutih si dobizhik sturiti:
9. teiste sagovarjati.

Pr. Kaku postanemo ptujih grehov krivy, ali de-leshui?

Od. Ptujih grehov postanemo krivy, ali deleshui, kadar smo krivy, de so od drugih ali sturjeni, ali vsaj ne opusheni.

Pr. Sa kaj smo dolshny hudu ubraniti, zhe samo-remo?

Od. Dolshny smo, zhe samóremo, hudu ubra-niti: 1. Is dólshne lubesni proti Bógu, kateri je skusi greh rashalen. 2. Is lubęs-ni proti blishnimu, kateri sebi skusi greh shkóduje. 3. Tudi vezhkrat is dolshuósti nashiga stanu.

Drugi Dejl kristianske Pravizhnosti: Sturi dobru.

Pr. Kateri je drugi dejl kristianske pravizhnosti?

*Od. Drugi dejl kristianske pravizhnosti je:
Sturi dobru.*

Pr. Kaj je dobru?

Od. Dobru je vse, kar je po Boshji postavi.

Pr. Kaj je po Boshji postavi?

Od. Zhędnosti, inu dobre dęla so pō Boshji postavi.

Pr. Kaj je kristianska zhędnost sploh?

Od. Kristianska zhędnost sploh je en dar, kateriga Bóg dusi s' posvezhujózho gnado ulie, de zhloveshko vólo k' takim djanjam perpravno inu nagneno stury, katere so po postavi Jęsusa Kristusa, inu uredne vezhuiga shivlenja.

Pr. Je vezh sort zhędnost, katere kristian v' djanji skasati more?

Od. Vezh sórt zhędnost je, katere kristian v' djanji skasati móre: ene so Boshje zhędnosti, inu ene so zhędnosti sadęrshanja.

§. I. Od Boshjih zhędnost.

Pr. Kaj so Boshje zhędnosti?

Od. Boshje zhędnosti so tejtse, katere Bogá sa svój nar blishnishi zil, inu konez imajo.

Pr. Katere so Boshje zhednosti?

Od. Vera, upanje, inu lubesen so try Boshje zhednosti.

Pr. Je zhlovek dolshan v' teh Boshjih zhednostih se vaditi?

Od. Zhlovek je dolshan se v' teh treh Boshjih zhednostih vaditi.

Pr. Kada je zhlovek posebnu dolshan te try Boshje zhednosti obuditi?

Od. Zhlovek je dolshan te try Boshje zhednosti obuditi:

1. Kakor hitru k' pameti pride:

2. Vezhkrat v' svojim shivlenji:

3. Ob zhasi ene skushnjave soper te zhednosti:

4. V' nevarnosti shivlenja, inu na smertnj posteli.

Pr. Kakii se sna Vera obuditi?

Od. Vera se sna na to visho obuditi.

Verujem v' tebe pravi trojni edini Bog: Ozhe, Syn, inu sveti Duh, kateri si vse stvaril, kateri vse ohranish, inu vishash, kateri dobru polonash, inu hudu shtrafash, Verujem, de je Syn Boshji zhlovek postal, de bi nas skusi svojo smert na krishi odrešhil; inu de nas sveti Duh skusi svojo gnado polvezhuje. Verujem inu sposnam vse, kar si ti, o Bog, rasodel, kar je Jesus Kristus

stus uzhil, kar so Apóstelni pridiguvali, inu kar nam svęta Rimška katóshka Zerku sa veruvati naprej postavi. Vse tó verujem sató, ker ti o Bóg! si vezhna inu neskonzhna resniza, inu modrost, katera ne móre ne golfati, ne golfana biti. O Bóg sturi mozhnejshi mojo vero.

Pr. Kakú se sna upanje obuditi?

Od. Upanje se sna na tó visho obuditi:

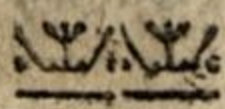
Upam, inu se sanesem na tvojo neskonzhno dobróto, inu milost, o Bóg! de bósh ti meni skusi neskonzhnu saflushenje tvojga edinorojeniga Sina Jęsusa Kristusa v' tim shivlenji sposnanje, pravu obshalovanje inu odpushanje mojih gręhov, po smerti pak vezhnu svelizhanje dal, inu dodelil tebe od oblizhja do oblizhja gledati, lubiti, inu bres konza ushivati. Upam tudi per tebi potrebno pomozh sa vse tó dosezhi. Upam tó od tebe sató, ker si ti tó oblubil, kateri si vsigamogozh, svešt, bres konza dobrótliv, inu milostiv. O Bóg poterdi moje upanje.

Pr. Kakú se sna Lubesen obuditi?

Od. Lubesen se sna na to visho obuditi:

O moj Bóg! tebe lubim is zeliga mojga serza zhés vse, ker si ti narvishi dobróta, bres konza popólnoma, inu use lubęsni ureden; tebe lubim tudi sató, ker si proti meni inu usem svarem neisrezhnu dobro-

bro.

brótliv. Vóš him is zęliga sęrzá, de bi tebe rav-
 nu takú mozhnu lubil, kakor so te tvoji
 nar svęstęjsihi flushabuiki lubili, ali kakor
 te she sdaj lubio: s' njih lubęsnio sklęnem
 mojo nepopólnomo lubęsen; ushigaj njó v'
 meni, o nar dobrótlivsihi Gospód, zhes da-
 lej vezh inu vezh. Kęr tędaj tebe is ser-
 za, inu zhes use lubiti shelim, inu fi savó-
 lo tega tęrdnu persadevam, je meni is
 sęrza shal, de sim tebe mojo nar vishi
 dobroto, katero zhes vse lubim, tebe
 mojga Stvarnika, Odreshenika, inu
 Posvezhuvavza, rasferdil; meni je shal,
 de sim gręshil, de sim tebe mojga
 vřigamogózhiga Gospóda, mojga nar ból-
 shiga Ozhęta rashalil. Si tęrdnu naprejusa-
 mem, vse gręhe, inu hude perlóshnosti
 opuřtiti, řturjene pregręhe zhe dalej bol
 obshaluvati, inu nikoli vezh super tvojo
 presvęto vólo kaj řturiti. Usami mene so-
 pet gori sa tvojga otroka, inu dodęli meni
 gnado k' řpólnenju tiga mojga naprejusetja.
 To prósim tebe řkusi neskonzhnu sařlu-
 shenje tvojga Boshjiga Sina našhiga Gospó-
 da, inu Svelizharja Jęsusa Kristusa

§. 2. Od zhednost sadershanja.

Pr. Kaj so zhednosti sadershanja?

Od. Zhednosti sadershanja so teiste, skusi katera se sadershanje eniga kristiana taku ravná, de je Bogú dopadlivu.

Pr. Katere zhednosti sadershanja so poglavitne zhednosti per kristianu?

Od. Med zhednostmi sadershanja kristianovi-ga so shtiri poglavitne zhednosti: 1. Modróst: 2. Sdershnost: 3. Pravizhnost: 4. ferzhnost.

Pr. Kaj je kristianska modrost?

Od. Kristianska modróst je zhednost, skus katero kristiani k' svelizhanju perpravne perpomózhi isvólio inu se tih poslushjo, inu opušte to, kar sadoblenje tigaitiga nasajdershati samóre.

Pr. Kaj je kristianska sdershnost?

Od. Kristianska sdershnost je zhednost, katera v' kristianu hudu nagnenje k' gréhu nasajdershy, inu njemu perpusty zhafnu samú s' mero ushivati.

Pr. Kaj je kristianska pravizhnost?

Od. Kristianska pravizhnost je zhednost, sku-
si katero en kristjan tó spólui, kar je Bogú
inu blisbnimu dolshán.

Pr. Kaj je kristianska serzhnost?

Od. Kristianska serzhnost je zhednost, sku-
si katero se kristian is lubesni proti Bogu
od dobriga nobenim sadershikam inu tesha-
vam ne da odstrashiti, ali verniti, tudi vse
rajshi preterpy, zelú svoje premoshenje
sguby, ku pak de bi kaj sturil, kar je super
Boshjo postavo.

*Pr. Katere zhednosti so sedmirim poglavitnim gre-
ham na spróti postavlene?*

Od. Ponishnost je napuhu na spróti postavlena:
Radodajavnost lákomnosti:

Zhistost lotèrnii:

Lubesen nevoshlivosti:

Sdershnost shertju ali senagóltnosti:

Poterpeshlivoft jesi:

Gorezhnost lenobi v' dóbrimu:

Pr. Kaj je ponishnost?

Od. Ponishnost je zhednost, skusi katero zhlo-
vek od sebe inu svojih lastnost po resnizi
sódi, inu ne gléda po shegi napihnenih,
samú na svoje lepe lastnosti, inu sa tega
vólo na sebe velikú ne dershy, ampak vezli
svoje slabósti, inu pomankanja sposná, inu
se sa tega vólo ponisha,

Pr. Kaj je radodajavnost?

Od. Radodajavnost je zhednost, katera se v' djanji skashe, kadar kdó potrebnim ludem od svojiga rad, inu po svojim premoshenji podely.

Pr. Kaj je zhistost?

Od. Zhistost je zhednost, katero kdó v' djanji skashe, kadar se od vsiga prepovedaniga inu neperpusheniga mefniga veselja v' mislih, v' besedah, inu v' djanju sdershy.

Pr. Kaj je lubesen?

Od. Lubesen je zhednost, skusi katero nad tem, de drugim dobru gre, dopadajenje imamo, inu she sraven perpomoremo.

Pr. Kaj je sdershnost?

Od. Sdershnost, kakor je shertju, ali senagóltnosti na sproti postavlena, je zhednost, skusi katero kdó napazhnu poshelenje jedy, inu piazhe v' sebi krotu, inu obóje po pametni meri ushiva.

Pr. Kaj je poterpeshlivost?

Od. Poterpeshlivost je zhednost, skusi katero kdó sopernosti s' podanjam v' vólo Boshjo prenese.

Pr. Kaj je goręzhost v' dobrimu?

Od. Goręzhost v' dobrimu je zhednost, katera se v' djanji skashe, kadar se kdó trudi vse sturiti, kar Bogá, inu svelizhanje nashih dush sadene.

§. 3. Od tega, kar she vezh h' kristianski pravizhnosti slishi.

Fr. Kaj slishi she vezh h' kristianski pravizhnosti?

Pr. H' Kristianski pravizhnosti slishio tudi dolshnosti, katere nam je Kristus sosebnu narózhil.

P. Katere dolshnosti nam je J. Kristus sosebnu narózhil?

Od. Dolshnosti, katere nam je J. Kristus sosebnu narózhil, so tē:

1. Narprej Boshie krajlestvu, inu njega pravizhnost jiskati:

2. Sebe satajiti.

3. Svój krish nofiti:

4. Sa Kristusam hoditi:

5. Krotak inu pobleven biti:

6. Sovrashnike lubiti, dobru sturiti tēm, kateri nafs sovrashio, moliti sa tē, kateri nafs shalio, inu preganjajo.

§. 4. Od ósem svelizhanstvov, ali frēzhnost.

Fr. Kaj slishi she vezh h' kristianski pravizhnosti?

Od. H' kristianski pravizhnosti slishio tudi tēiste ósem imenitne zhednosti, katere je Kristus nash Gospod na gori uzhil, inu savolo katerih je zbloveka frēzhniga, ali po upanju svelizhaniga imenuval, inu so tē:

1. svelizhani, ali frēzhni so vbógi v' Duhu; sakaj njih je nebesku krajlestvu:

2. svelizhani so krotki; sakaj ony bódo semlo posedli:

3. svelizhani so shalofni; sakaj ony bódo odshaleni:
4. svelizhani so, kateri so lazni, inu shejni pravizhnosti: sakaj ony bódo nafiteni:
5. svelizhani so milostivi: sakaj ony bódo milost dolegli:
6. svelizhani so, kateri so zhifiga serza: sakaj ony bodo Bogá gledali:
7. svelizhani so myrni; sakaj ony bodo otrozi Boshji imenuvani:
8. svelizhani so, kateri sa pravizhnosti vólo preganjanje terpe: sakaj njih je nebesku krajlestvu.

§. 5. Od dobrih del, inu njih saflushenja.

Od dobrih del sploh.

Pr. Kaj so dobre dela eniga kristjana?

Od. Dobre dela eniga Kristjana so djanja, kate-
tere so Bogu dopadlive, inu sa kristjana,
kateri nje stury, saflushenja urédne.

Pr. H' zhem so dobre dela potrebne?

Od. Dobre dela so potrebne k' svelizhanju;
sakaj bres dobrih del je vera mertva.

Pr. Kaj je saflushi skusi dobre dela?

Od. Skusi dobre dela se saflushi per Bogu
mozhnejshi posvezhujózha gnada; vezhne,
inu zhatne plazhila, katere je Bog sgol
is dobróte tem oblubil, kateri dobru sture.

Pr. Samore zhlovek is lastne mozhy dobre dela sturiti?

Od. Dobre dela, katere so k' svelizhanju potrebnne, inu per Bogu saflushenja uredne, ne samore zhlovek is lastne mozhy, ampak samú s' pomózhjó gnade Boshje sturiti.

Pr. Kakushne morejo dobre dela biti, de so per Bogu vezhniga shivlenja vredne?

Od. Dobre dela, de so per Bogu vezhniga shivlenja vredne, se morejo sturiti

1. v' stani gnade:

2. radovolnu:

3. ne is sgol naturškiga, ali nezhemarniga zil inu konza, ampak sosebnu sa vólo Bogá.

Od dobrih del posebej.

Pr. Katere so nar imenitnishi dobre dela?

Od. Nar imenitnishi dobre dela so: Moliti, postiti se, almoshno dajati.

Pr. Sa kaj se imenujejo te try dobre dela nar imenitnishi?

Od. Moliti, postiti se, inu almoshno dajati se imenujejo nar imenitnishi dobre dela sató, ker vse, kar se samore dobriga, inu saflushenja vredniga sturiti, k' eximu is teh treh dobrih del slishi.

Pr. Kaj se saslopi tukaj skusi molitu?

Od.

Od. Skusi moljtu se saštópio tukaj vse brumne djanja, skusi katere Bóga inu njegóve Svetnike zhaštimo.

Pr. Kaj se sastopi skusi post?

Od. Skusi post se saštópi ne samú popoveli Zerkve, ali tudi radovólnu v' jedi, inu piazhi sebi kaj pertergati, ampak se tudi rezhe, po govorjenji svetiga Pisma druge spokorne dęla dęlati, inu od gręhov se sdershati.

Pr. Kaj se sastopi skusi almoshno dajati?

Od. Skusi almoshno dajanje se saštópio vse telešne, inu duhovne dela smilenja.

Pr. Katere so telešne dela smilenja?

Od. Telešne dęla smilenja so tę sedem:

1. Lazhne naštiti,
2. Shejne napojiti,
3. Popótne prejemati, ali prenozhiti,
4. Nage oblezhi,
5. Bolnike objiskati,
6. Jetnike rešhiti.
7. Merlizhe pokopati.

Pr. Katere so duhovne dęla smilenja?

Od. Duhovne dęla smilenja so tę sedem:

1. Gręshnike posvariti,
2. Neumętalne, ali neumne poduzhiti,
3. Tęm, kateri zvizblajo, prav svetvati,

4. Shalostne odshaliti,

5. Krivizo volnú terpěti,

6. Těm, kateri nafs rashalio, rad odpustiti,

7. Sa shive, inu mertve Bogá profiti.

Pr. Kateri so Evangelski svęti?

Od. Ti tręi so Evangelski svęti:

1.) Radovolnu vbőshtvu: 2.) Vędna zhištost: 3.) Stanovitna pokórshtina pod duhóvnim poglavarjam.

Pr. Sa kaj se imenujejo tę try rezhy Evangelski svęti?

Od. Tę try rezhy se imenujejo Evangelski svęti sató, ker od Kristusa v' Evangelji posebnim ludem niso sapovedane, ampak so samú svetuvane.

PERSTAVIK.

Od shtirih póslednih rězhy.

Pr. Katere so shtiri posledne rězhy?

Od. Shtiri pósledne rězhy so: Smert, Sodbá, Pekel, inu nebesa.

a. Od smerti.

Pr. Kaj ie Smert?

Od. Smert je lozhenje dushe od telefa.

Pr. Morajo vsi ljudje umreti?

Od. Vsi ljudje mórajo umreti.

Pr.

Pr. Od kod pride, de vsi zhloveki vmreți mórajo?

Od. De vsi zhloveki vmreți mórajo, pride od greha, kateriga je Adam v' Paradishi sturil. Aku bi ne bil Adam grešhil, bi my tudi na teleši neumerjózhi ostali. Smert je plazhilu sa grēh.

Pr. Ob katirim zhasi, inu na kakushno visho bomo umerli?

Od. Zhas inu visha smerti je nam nesnana.

Pr. Kaj imamo sturiti, ker nam je zhas, inu visha smerti nesnana?

Od. Ker nam je zhas inu visha smerti nesnana, móremo vselej k' smerti perpravleni biti.

Pr. Kakushna je smert brumnih?

Od. Smert brumnih je sreznha.

Pr. Kakushna je smert hudobnih?

Od. Smert hudobnih je silnu nesreznha.

b. Od sodbe.

Pr. Kaj imámo od sodbe véditi?

Od. Od sodbe imamo véditi, de bó Jesus dušno sleherniga zhloveka kmalu po smerti potébej, konez svejtá pak vse skupej s' dušno inu telešam sódil.

Pr. Kakú bo Jesus sodil?

Od. Jesus bó sleherniga zhloveka po njegoviñ mislih, besedah, inu djanji sódil, dobru plazhal, inu húdu pokoril.

Pr. Kaj pride po sodbi?

Od. Po sodbi pride spólnoenje obfójenja ali fklepa, na dusi sdajzi po posebni, na telefi pak po sploh sodbi,

Pr. Kam je dusha v' posebni sodbi obfojena?

Od. V' posebni sodbi je dusha ali v' Vize, ali v' pekel obfójena, ali pak v' nebesa useta.

Pr. Kaj so Vize?

Od. Vize so kraj, kjer dushe zhasne shtrafinge sa grehe, katerih se niso v' shivlenje spokorile, terpe.

Pr. Katere dushe so v' Vize obfojene?

Od. Teistih dushe so v' Vize obfójene, kateri so v' milosti Boshji vmerli, pa she savolo grehov v' shivlenji sturjenih Boshji pravizi niso sadofti sturili.

Pr. Kakushne shtrafinge terpe dushe v' Vizah?

Od. Dushe v' Vizah vezhi dejl v' temu silnu veliku terpe, de njih gorezhe she e Bogá ględati, inu vezhnu ushivati she niso spólnene; sraven tega terpe one tudi boilezhine, katere je Boshja praviza njim namenila.

Pr. Se samóre dusham v' Vizah pomagati?

Od. Dusham v' Vizah se samóre pomagáti' inu 1. sosebnu skusi óffer S. Mashe. 2. skusi molitu, 3. skusi druge dobre dela' 4. skusi odpustike.

Pr. Smo dolshny dusham v' Vizah pomagati?

Od. Dolshny smo is lubesni sploh v'fim dusham v' Vizah pomagati; kar pak starišhe, inu dobrótnike sadene, smo tó dolshny tudi is hvaleshnosti.

Pr. Kakú dolgu ostanejo dushe mertvih v' Vizah?

Od. Kako dolgu dushe mertvih v' Vizah ostanejo, se gotovu ne móre véditi vse kar se samóre rezhi, je, de one v' tēhístih en dafhi, ali krajšhi zhafs ostanejo, po tēm, kakor so Bogá vezh ali majn rashalile, vezh ali majn pokóre v' tim shivlenji sturile, inu po tēm, kakor jim véni skusi molitu, inu druge dobre dela vezh ali majn na pomozh pridejo.

c. Od peklá,

Pr. Kaj je Pekel?

Od. Pekel je kraj, kjer pogubleni vezhnu terpe.

Pr. Kdo pride v' Pekel?

Od. Taisti pride v' pekel, kateri v' smertnim grehi vmérje

Pr. Kakushnu terpljenje je v' peklu?

Od. Terpljenje v' peklu je táku:

1. pogubleni na vèkoma Bogá ne bódo gledali, inu ushivali:

2. bodo vèzhni ogjin tèrpeli, vèzhno tamó, rijovenje, inu shkripanje sóh, vednu pezhenje vésty, britkóšt inu szaganje, vse, kar koli more bolezhiga na telèsi, inu na dushi biti, bódo vèzhnu terpeli, tó je, ony bódo vse tó bres upanja ene odlege, ali reshjenja terpeli.

Pr. Kaj bi moglu premishluvanje peklenškiga terpljenja per najs sturiti?

Od. Premishluvanje peklenškiga terpljenja bi móglu per najs sturiti, de bi grehov se varuvali, sturjenih se spokorili, inu sa nje sadošti sturili; velikóšt, inu vezhnošt peklenškiga terpljenja nam da na snánje, kakú strashnu je v' roké shiviga Boga pasti.

d. Od nebes.

Pr. Kaj so nebesa?

Od. Nebesa so nar frèzhnihi prebivalishe Syetnikov, kjer se Bóg svojim svestim flu-

flushabnikam od oblizhja do oblizhja ka-
shel, inu je sam njih neisrezhenu veliku
plazhilo.

Pr. Kdo pride v' nebesa?

*Od. Taiſti pride v' nebesa, kateri je v' Boshji
gnadi umerl; inu taiſti, kateri je sa ſtur-
jene grehe ali v' tim, ali v' drugim
shivlenji sadosti ſturil.*

Pr. Je nebeſhku veselje veliku?

Od. Nebeſhku veselje je neisrezhenu veliku.

Pr. V' kom obſtoji nebeſhku veselje?

*Od. Nebeſhku veselje obſtoji v' tem: isvoleni
bodo*

1. Bogá od oblizhja do oblizhja, inu kakor
je on sam na ſebi, vezhnu gledali, lubili,
inu ushivali:

2. Bodo vse dobru na duſhi, inu na te-
leſi, kar koli ſe ſmiſliti móre, vezhnu
imeli:

3. bodo od vſiga tudi nar majnſhiga hudiga
obvaruvani.

*Pr. So tudi kake ſtopne, ali verſte v' nebeſhkim
veselji?*

*Od. So tudi enekatere ſtopne, ali verſte v'
nebeſhkim veselju; kdór je vezh do bri-
ga ſturil, bó tudi vezh v' nebeſih plazhan.*

*Pr. Kaj naſs uzhy premishluvanje nebeſhkiga ve-
selja?*

*Od. Premishluvanje nebeſhkiga veselja naſs
uzhy:*

1. De móremo vse krishe inu terpljenje poterpeshlivu nofiti, sató kër zhasne teshave nizm niso pruti zhasi, katëra bó nad nami rasodëta:

a. De se vse zhasu veselje nebeskimu veselju ne móre përglihati.

K O N E Z.

